

Žirovske novice

ČASOPIS ZA OBČINO ŽIRI • Februar 2024 • LETNIK 5 • ŠTEVILKA 1

**Ponosni na visoko mesto
na lestvici razvitosti**

STRANI 4, 5

**Prepevajo
že šestdeset let**

STRAN 14

**Nov »mamutski« projekt
Mance Ahlin**

STRAN 27

V celoti izkoristili možnosti prostora

Člane Občinskega sveta Občine Žiri so na zadnji seji konec preteklega leta med drugim seznanili s spremembami idejne zasnove ureditve središča Žirov, v okviru katere so pripravili tudi predlog ureditve vhoda v kinodvorano.

MATEJA RANT

V Žireh so že pred časom pripravili idejno zasnovo ureditve središča in pristopili tudi k načrtovanju, a so pri tem naleteli na nekaj težav, je opozoril župan Franci Kranjc. Na zemljišču, ki je v lasti podjetja Alpina, je bila predvidena ureditev javnega parkirišča, a se jim z lastniki ni uspelo dogovoriti glede odkupa zemljišč. Prav tako je bilo zaradi nestrinjanja Agencije RS za okolje treba spremeniti predvideno ureditev prostora, ki posega na območje potoka Račeva. Z direkcijo za infrastrukturo pa se trudijo najti tudi rešitev za gradnjo krožišča pri potoku Račeva, je pojasnil župan.

Celoten projekt tako po novem obsega tri sklope. Prvi sklop obsega obnovo glavne ceste skozi Žiri od mostu čez Jezernico do mostu čez Račevo z možnostjo gradnje krožišča namesto obstoječega križišča. Drugi sklop predvideva ureditev struge reke Račeve od parkirišča Alpine do sotočja Račeve in Plastuhe, tretji sklop pa še samo ureditev središča s pokrito tržnico, je razložil župan. Kot je pojasnil Iztok N. Čančula, ki je pripravil že prejšnji projekt in sodeloval tudi pri prilagoditvi sedanjega, so prvotni projekt v največji meri zamajale poplave lani poleti, saj so ugotovili, da bo poleg ureditve trga in prostora za tržnico treba vključiti tudi prometno ureditev in varstvo pred poplavami. Zato so na pobudo vodarjev iz projekta izločili načrtovano pešpot ob reki Račevi. Prav tako so v novi idejni zasnovi precej spre-

Projekcija ureditve središča Žirov Foto: arhiv občine

menili samo ureditev središča, kjer so po prvotnem predlogu predvideli mogočne betonske konstrukcije, glede katerih so prejeli več pripomb, je razložil župan in dodal, da so se odločili za mehkejši, lahkotnejši in seveda bistveno cenejši pristop, ki v središču predvideva več zelenja. Namesto betonske konstrukcije sta zdaj v načrtu dve nadstrešnici, ki bosta namenjeni tržnici. Namesto prvotno predvidenega samostojnega sanitarnega objekta pa bi sanitarije uredili v avli kinodvorane z dostopom neposredno s trga. V novi

idejni zasnovi so ob tem pripravili tudi predlog ureditve vhoda v kinodvorano, da bi tako poenotili zunanjo ureditev. Župan je pojasnil, da si želijo, da bi do konca leta pridobili ustrezna gradbena dovoljenja in bi potem morebiti že v prihodnjem letu začeli gradnjo novih parkirišč nasproti doma starejših. »Kljub precejšnjim spremembam projektne dokumentacije pa se nam je s projektanti uspelo dogovoriti, da so delo opravili za pogodbeno določene zneske,« je zadovoljen župan.

Po besedah Iztoka N. Čančule so po novi idejni zasnovi možnosti tega prostora izkoriščene do popolnosti. »Obenem dopušča še vse možnosti za uvrščanje dodatnih vsebin, čeprav se je smiselno omejiti na stvari, ki jih lahko izpeljemo v realnem času in dobimo dovoljenje na upravni enoti.«

Naslednja številka Žirovskih novic bo izšla 12. aprila 2024. Prispevke zanjo lahko pošljete do ponedeljka, 25. marca 2024, na naslov mateja.rant@g-glas.si.

KOLOFON

ŽIROVSKE NOVICE (ISSN 1408-2810) izhajajo kot priloga časopisa Gorenjski glas za občino Žiri. Izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, Kranj, info@g-glas.si, (04) 201 42 10. Občina Žiri, Loška cesta 1, 4226 Žiri. Odgovorna urednica: Mateja Rant, mateja.rant@g-glas.si. Uredniški odbor: Jožica Kacin, Barbara Peternel, Nives Markelj, Jana Jenko. Oglasno trženje: Robert Aleksić, robert.aleksic@g-glas.si, telefon: 040 508 891. Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. Priprava za tisk: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj. Tisk: Tisk Žnidarič, d. o. o. Naklada: 1.800 izvodov. Distribucija: Pošta Slovenije. Žirovske novice vsa gospodinjstva v občini Žiri prejemajo brezplačno. Na naslovnici: Moški pevski zbor Alpina, foto: Gorazd Kavčič

Visoko na lestvici razvitosti

Ministrstvo za finance je na podlagi več kazalnikov, ki se nanašajo na razvitost in ogroženost občine, ter kazalnikov razvojnih možnosti določilo koeficiente razvitosti občin za letos in prihodnje leto, na podlagi katerih so se Žiri tokrat uvrstile na visoko šesto mesto.

MATEJA RANT

Občina Žiri se po podatkih ministrstva za finance uvršča med najbolj razvite slovenske občine, in sicer si s koeficientom 1,23 šesto mesto deli z občinama Cerklje na Gorenjskem in Horjul. »Izračunan koeficient razvitosti služi tudi kot merilo za sofinanciranje občinskih investicij iz državnega proračuna. Koeficient razvitosti tako ni namenjen vrednotenju položaja razvitosti občin, ampak določanju deleža sredstev, ki jih lahko prejmejo od države,« so ob tem poudarili na občini. Na podlagi razvitosti so stopnje državnega sofinanciranja od 50 do 100 odstotkov. Občina Žiri ima tako pravico do 60-odstotne podpore investicij iz državnega proračuna.

Koeficiente ministrstvo za finance izračuna vsaki dve leti na podlagi več kazalnikov, ki se nanašajo na razvitost, ogroženost in razvojne možnosti občine. Pri izračunu med drugim upošteva bruto dodano vrednost gospodarskih družb na zaposlenega, število delovnih mest, število delovno aktivnega prebivalstva, indeks staranja prebivalstva, stopnjo registrirane brezposelnosti in delovne aktivnosti, oskrbljenost z dobrinami in storitvami javnih komunalnih služb, opremljenost s kulturno infrastrukturo,

delež območij Natura 2000 in poseljenost posamezne občine. V občini Žiri visoko uvrstitev na lestvici razvitosti dojemajo kot pohvalo, obenem pa zavezo za nadaljnje delo. »Dejstvo je, da imamo Žirovci zelo dobro razvito občino; imamo visoko zaposlenost, ki jo zagotavljajo kakovostna podjetja, veliko se dogaja na kulturnem in športnem področju, imamo dobro urejeno ko-

Koeficient razvitosti ni namenjen vrednotenju položaja razvitosti občin, ampak določanju deleža sredstev, ki jih lahko prejmejo od države, so ob tem poudarili na občini. Občina Žiri ima pravico do 60-odstotne podpore investicij iz državnega proračuna.

munalno infrastrukturo in solidne ceste, prav tako je odlično urejeno zdravstvo. Vse to se odraža v tem šestem mestu,« je poudaril župan Franci Kranjc. To pa po njegovih besedah ni samo odraz aktivnosti zadnjega leta, ampak je proces zadnjih nekaj deset let, v katerih so Žirovci veliko naredili. »Res pa je, da smo v zadnjih dveh letih napredovali za štiri mesta.«

Znova velik odziv krvodajalcev

Krajevna organizacija Rdečega križa Žiri je sredi januarja pripravila prvo letošnje krvodajalsko akcijo, ki se je je udeležilo 308 darovalcev.

MATEJA RANT

Z odzivom so bili zelo zadovoljni. »To je zelo lepa številka,« je poudarila predsednica Krajevne organizacije Rdečega križa Žiri Marija Kokalj in dodala, da je bilo krvodajalcev še več kot preteklo zimo.

Naslednja krvodajalska akcija na Škofjeloškem bo 19. februarja v Železnikih, od 20. do 22. februarja pa še v Škofji Loki. »Tudi teh akcij se udeležijo številni naši občani, ker jim tako ustreza zaradi službe, prav tako kot tudi k nam pridejo iz drugih občin,« je pojasnila Marija Kokalj. Veseli so vsakega novega darovalca, čeprav je po njenih besedah večina stalnih. »Zelo smo hvaležni vsem, ki se

odzovejo, prav tako tudi tistim, ki nam pomagajo pri širjenju informacij o krvodajalskih akcijah.« Naslednja krvodajalska akcija v Žireh bo 20. in 21. maja, nato pa še 2. in 3. septembra. Po besedah Marije Kokalj so zadovoljni tudi z odzivnostjo občanov, ko jih povabijo na

Naslednja krvodajalska akcija v Žireh bo 20. in 21. maja, nato pa še 2. in 3. septembra. Letos bodo ponovno organizirali tudi meritve kostne gostote.

meritve krvnega tlaka in holesterola – lani so s pomočjo medicinskih sester prostovoljk opravili kar 279 meritve. »Letos bomo ponovno organizirali tudi me-

ritve kostne gostote, verjetno ob koncu marca ali v začetku aprila.« Omenjeno merjenje pripravljajo vsaki dve leti v sodelovanju z Društvom bolnikov z osteoporozo Kranj.

Veseli pa so tudi odziva občanov, ko je treba pomagati ljudem v stiski. »Lani je

bilo tega več, zaradi vremenske ujme. Tako smo dobili potrditev, da nam ljudje kot organizaciji zaupajo,« je še dejala Marija Kokalj.

Ponosni na visoko mesto na lestvici razvitosti

Občina Žiri se je tudi letos na podlagi meril ministrstva za finance uvrstila med najbolj razvite slovenske občine, kar po besedah župana Francija Kranjca ni pretirano presenečenje, saj se že vrsto let uvršča na visoka mesta po različnih kazalnikih razvitosti.

MATEJA RANT

V začetku leta ste se razveselili podatka, da je vaša občina še napredovala na lestvici razvitosti. Kako to občutijo občani? Dejstvo je, da imamo Žirovci zelo dobro razvito občino, kar občutimo skozi različne kazalnike. Imamo visoko zaposlenost, ki jo zagotavljajo kakovostna podjetja. Življenje nam bogatijo številne kulturne in športne prireditve ter objekti. Dobro imamo urejeno komunalno infrastrukturo, solidna je tudi cestna povezava, prav tako imamo odlično urejeno zdravstvo. V vrtec sprejmemo praktično vse otroke, katerih starši to

želijo, kar omogoča malo lokalnih skupnosti. Vse to in še več se odraža v tem šestem mestu, ki smo ga dosegli na lestvici razvitosti.

Verjetno pa vas tako visoka uvrstitev ni presenetila, saj ste v preteklih letih najbrž tudi kaj naredili za to?

Res ni pretirano presenečenje, občina se že vrsto let uvršča na visoka mesta po različnih kazalnikih. To ni samo odraz aktivnosti zadnjega leta, ampak je proces nekaj desetih let, v katerih smo Žirovci veliko naredili. Re pa je, da smo v zadnjih dveh letih napredovali za štiri mesta. Želimo si, da bi tudi v prihodnje ostalo vsaj tako dobro.

Po drugi strani večja razvitost pomeni manj sredstev za naložbe iz državnega proračuna ...

Slaba stran razvitosti je vsekakor, da nam država namenja manj sredstev za naložbe. Kljub temu bo občina kakovostno in uspešno delovala še naprej, čeprav ni ravno spodbudno, da si zaradi večje razvitosti, ki je tudi posledica vlaganj občinskih sredstev v razvoj, upravičen do manj sredstev iz državnega proračuna. A tukaj gre le za del investicij, to ne vpliva na razpise, na katere se prijavljamo. Žirovci smo že od nekdaj znani kot samostojni in marljivi ter smo se vajeni zanašati predvsem na lastne moči; tako smo tudi sami ustvarili vse, kar imamo.

Na zadnji seji v preteklem letu ste sprejeli proračun za letošnje leto. Katere naložbe bodo imele letos prednost?

Največja investicija bo komunalno opremljanje območja ob Jezerski ulici, za kar smo namenili približno 450 tisoč evrov; to zajema gradnjo vodovoda, ceste in kanalizacije na tem območju, da bomo na podlagi tega omogočili gradnjo individualnih objektov. Izvedli smo že javni razpis in izbrali izvajalca, ki naj bi kmalu začel graditi. Za sanacijo infrastrukture po poplavih je namenjenih 460 tisoč evrov, za odplačilo dolga za športno dvorano skupaj z obrestmi pa 284 tisoč evrov. Nameravamo tudi obnoviti Dražgoško in Sejniško ulico ter odsek ceste od Breznice do Korit, za vsak posamezen projekt smo zagotovili okrog 100 tisoč evrov. V proračunu imamo rezerviranih še 100 tisoč evrov za preureditev obstoječe kuhinje v šoli v zbornico za vzgojiteljice in dodatne prostore za otroke iz vrtca. Nadaljuje se projekt obnove ceste proti Osojnici, za kar smo v proračunu rezervirali 260 tisoč evrov, 100 tisoč evrov smo namenili za nakup gasilskega vozila za PGD Brekoviče, 120 tisoč evrov pa še za asfaltiranje cest na podeželju.

Na seji ste potrdili tudi investicijski program za obnovo vodovoda v Dobračevski

Franci Kranjc Foto: Tanja Mlinar

ulici, na cesti Pod griči ter v Prvomajski in Čevljarski ulici. Kdaj pričakujete začetek del?

Občina se je prijavila na razpis za sofinanciranje obnove vodovodnega omrežja, in če bomo uspešni pri pridobivanju sredstev, se bo konec letošnjega leta začela, prihodnje leto pa nadaljevala obnova v Dobračevski ulici in na cesti Pod griči. Na zadnji seji je bila potrjena investicijska dokumentacija, pridobljeno imamo gradbeno dovoljenje, tako da smo celotno dokumentacijo poslali na pristojno ministrstvo, kjer je ta čas vloga v pregledovanju. Glede na to, da so ti postopki dolgotrajni, pričakujemo, da bomo predvidoma do poletja dobili informacijo, ali smo upravičeni do evropskih sredstev. Če bo odobreno, bomo v čim krajšem času začeli postopke za začetek gradnje.

Kdaj pa se bo začela gradnja pločnikov na cesti Pod griči?

V proračunu smo 120 tisoč evrov namenili tudi za gradnjo pločnikov Pod griči, pri čemer nameravamo letos zgraditi pločnike od križišča pri Tobu do mostu čez potok Plastuhla. Preostala sredstva so rezervirana za odkupe zemljišč, ki jih bomo potrebovali za gradnjo pločnikov.

Nadaljuje se obnova po poplavih – kaj se na tem področju dogaja ta čas?

Doslej smo za sanacijo po poplavih porabili okrog 900 tisoč evrov. S poplavnimi aktivnostmi sem zelo zadovoljen, še enkrat bi se zahvalil vsem, ki so sodelovali pri tem – od gasilcev, Civilne zaščite in strojnikov, ki so opravljali delo na terenu, do občanov, ki so razumeli, da ne moremo biti povsod hkrati. Zahvala gre tudi predstavnikom Agencije RS za okolje ter podjetju HNG, ki so opravili veliko dela na vodotokih. Največ dela nam je ostalo na cestah v Koprivniku, kjer ta čas sanacija še vedno poteka.

Kdaj se bo začelo komunalno opremljanje soseske ob Jezernici?

Decembra 2023 smo pridobili gradbeno dovoljenje, izbran je tudi izvajalec del, to je podjetje Hidrotehnik, ki je že uveden v delo. Če nam bo vreme naklonjeno, se bodo dela začela še ta mesec.

Občinski svet je že pred časom zahteval, da se ugotovi, zakaj namenja občina tako velike zneske za varstvo vozačev v osnovni šoli, saj menda druge občine za to namenijo bistveno manj denarja. Kakšno odločitev ste zdaj sprejeli v zvezi s tem?

Občinska uprava je sledila navodilom občinskega sveta in preverila pri petih sosednjih občinah, koliko sredstev na-

menjajo za to. Ugotovili smo, da Občina Žiri, čeprav ima daleč najmanj otrok v šoli in najmanjše število vozačev, za varstvo vozačev namenja veliko več sredstev kot sosednje občine. Posledično je občinski svet zahteval, da se ta sredstva zmanjšajo, tako da zdaj za to namesto 50 tisoč namenimo 30 tisoč evrov, kar je še vedno bistveno več sredstev, kot jih za to namenijo okoliške občine.

Tudi letos ste pred novim letom gostili prostovoljne voznike, ki delujejo v sklopu projekta Prostofer. Koliko ljudi uporablja te storitve?

Novi avtomobil, ki smo ga kupili lani, je bil na terenu več kot 200 dni, 11 prostovoljnih voznikov pa je opravilo več kot 22 tisoč kilometrov. Storitve Prostoferja je uporabilo več kot 60 občanov. Včasih vozniki opravijo tudi po dve vožnji na dan. Mislim, da je Prostofer velika pridobitev, zlasti za starejše občane. Ob tej priložnosti bi se še enkrat zahvalil vsem prostovoljnimi voznikom, ki so pripravljene svoj prosti čas nameniti za to, da pomagajo drugim. Želim si, da bi storitev tudi v prihodnje ostala na enaki ravni, kot je zdaj. Dobrodošli ste tudi novi šoferji.

Večina svetnikov je na seji pozdravila novi predlog idejne zasnove ureditve središča Žirov, ki predvideva manj betona in več zelenja. Kateri bodo naslednji koraki pri tem projektu?

Celoten projekt je sestavljen iz treh sklopov. Prvi sklop obsega obnovo glavne ceste skozi Žiri od mostu čez Jezernico do mostu čez Račevo. Želimo si, da se namesto obstoječega križišča zgradi krožišče. Ni pa to izključno v občinski moči, saj gre za državno cesto. Drugi sklop zajema ureditev struge reke Račeve od parkirišča Alpine do sotočja Račeve in Plastuhle. V tretjem sklopu pa je predvidena ureditev parkirišč pred Zadržnim domom ter

tržnice s parkirišči med zdravstvenim domom in Sparom. Seveda pa bo najprej treba zgraditi nova parkirišča na travniku nasproti doma starejših, saj bomo le na ta način lahko zmanjšali število vozil v središču. V projekt je vključena tudi obnova avle kinodvorane. Želimo si, da bi do konca leta pridobili ustrezna gradbena dovoljenja, da bi mogoče v prihodnjem letu že lahko začeli izvajati aktivnosti. Vse te spremembe projektne dokumentacije ne vplivajo na spremembo višine zneska za načrtovanje, saj se nam je s projektanti uspelo dogovoriti, da bodo kljub precejšnjim spremembam pri načrtovanju delo opravili za pogodbeno določene zneske. Po prvih ocenah bo gradnja po spremenjenih načrtih za ureditev centra mnogo cenejša od prvotne betonske variante.

Letni program športa letos športnim društvom prinaša dodatnih pet tisoč evrov za izvajanje športnih dejavnosti. Kaj vas je spodbudilo k povečanju sredstev?

V Žireh imamo veliko kakovostnih društev, v katera so vključeni nadpovprečni tekmovalci. Znesek, ki ga namenimo za šport, je bil mnoga leta nespremenjen – deloma tudi zato, ker se je gradila nova športna dvorana. Zato je prišel čas, da kakšen evro več namenimo tudi športnikom.

Pred nami je mesec, posvečen ženskam in materam. Kaj bi sporočili ženskam ob mednarodnem dnevu žena in materinskem dnevu?

Z lepo prireditvijo smo zaznamovali kulturni praznik, prihaja pa marec – mesec, posvečen ženskam. Vsem ženam in mamicam želim, da bi svoja praznika praznovala lepo, uživale v krogu svojih prijateljev in družine, predvsem pa, da bi se v Žireh počutile prijetno in bile zadovoljne. Kajti zadovoljne in vesele ženske so ključ za uspeh in srečo v družini ter družbi.

USKLADITEV VIŠINE PREŽIVNIN

V Uradnem listu je bil objavljen količnik uskladitve preživnin in nadomestil preživnin za leto 2024. O uskladitvi in novem znesku preživnine bodo upravičenca in zavezanca pisno obvestili centri za socialno delo. Kot izhaja iz Uradnega lista, se preživnine, ki so bile usklajene 1. februarja lani, in preživnine, določene ali dogovorjene v januarju lani, s 1. februarjem povečajo za 4,2 odstotka. Preživnine, določene ali dogovorjene v februarju lani, se povečajo za 4 odstotke. Preživnine, določene ali dogovorjene v marcu in aprilu lani, se povečajo za 3,3 odstotka, določene ali dogovorjene v maju lani se povečajo za 1,8 odstotka, določene ali dogovorjene v juniju lani pa se povečajo za 0,7 odstotka. Preživnine, ki so bile določene ali dogovorjene od julija do decembra lani, ostanejo take, kot so bile.

Na podlagi Odloka o istovetnostnih simbolih in priznanjih Občine Žiri (Ur. l. RS, št. 61/06, 47/10, 33/14, 7/19) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občinskega sveta Občine Žiri objavlja

JAVNI POZIV

za zbiranje predlogov za podelitev občinskih priznanj za leto 2024: naziv častni občan – častna občanka Občine Žiri in priznanje Občine Žiri

1. Naziv častni občan, častna občanka je najvišje častno priznanje Občine Žiri. Je priznanje posamezniku za njegovo življenjsko delo. Podeljuje se za trajne dosežke na znanstvenem, ekonomskem, kulturnem, razvojnem, vzgojno-izobraževalnem, športnem, naravovarstvenem, humanitarnem ali drugem področju dela posamezniku, ki je s svojim delovanjem tako prispeval k razvoju, ugledu in uveljavitvi Občine Žiri, da ima to trajni pomen. Priznanje častni občan oziroma častna občanka se podeljuje izjemoma, vendar ne več kot eno na leto.

2. Priznanje Občine Žiri se podeljuje posameznikom, gospodarskim organizacijam, javnim ustanovam, društvom ali skupinam, ki so dosegli izjemne uspehe na svojih področjih v daljšem časovnem obdobju ali uspešno realizirali za razvoj ali ugled občine pomemben enkratni projekt. Priznanje ima značaj zahvale ter spodbude posameznikom in skupinam za opravljeno delo. Priznanja Občine Žiri se podeljujejo vsako leto, vendar ne več kot tri na leto.

Utemeljene predloge za podelitev naziva častni občan, častna občanka in priznanj lahko podajo posamezniki, skupine občanov, gospodarske družbe, javni zavodi, politične stranke in neodvisne liste, zastopane v Občinskem svetu Občine Žiri, društva, državni organi, vaše skupnosti in druge organizacije ter skupnosti.

Predlog za podelitev priznanja mora biti v pisni obliki in mora vsebovati:

- naziv oz. ime in priimek predlagatelja,
- naziv oz. ime in priimek predlaganega kandidata za priznanja in osnovne osebne/matične podatke,
- vrsto predlaganega priznanja,
- obrazložitev predloga,
- kratko obrazložitev predloga (do 1000 znakov brez presledkov za predstavitev na podelitvi v primeru izbora),
- pisno soglasje predlaganega kandidata za priznanje.

Predlagatelj lahko določenega kandidata za priznanje v okviru enega poziva predlaga samo za eno izmed priznanj.

Predloge za občinska priznanja za leto 2024 zbira Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, in sicer na naslovu Občina Žiri, Loška cesta 1, 4226 Žiri, s pripisom »OBČINSKA PRIZNANJA«. Komisija bo obravnavala predloge, ki bodo prispeli priporočeno po pošti ali osebno na sedež Občine Žiri do vključno 10. maja 2024. Nepopolnih in nepravočasnih predlogov komisija ne bo obravnavala. Komisija bo predloge ocenila ter posredovala mnenje v obravnavo in odločitev Občinskemu svetu Občine Žiri.

Žiri, 25. 1. 2024

Št.: 094-0001/2024-1

Nejc Brence, l.r.,
predsednik Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja

Občina Žiri obvešča o objavi

JAVNEGA RAZPISA ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV IN PROJEKTOV NA PODROČJU KULTURE V OBČINI ŽIRI ZA LETO 2024

Predmet sofinanciranja so kulturni programi (dejavnosti izvajalcev, ki niso javni zavodi, je pa njihovo delovanje v javnem interesu) in kulturni projekti (posamične aktivnosti kulturnih izvajalcev), in sicer:

- programi in projekti ljubiteljskih kulturnih društev,
- programi in projekti na področju varstva premične kulturne dediščine (muzejska dejavnost),
- založniški projekti (izdaja in založništvo tiskanih in elektronskih medijev),
- kulturne prireditve in proslave,
- zagotavljanje prostorskih pogojev za izvajanje dejavnosti na področju kulture,
- projekti obnove in vzdrževanja objektov nepremične kulturne dediščine.

Skupni znesek razpisanih proračunskih sredstev za leto 2024 znaša 74.000,00 evrov.

Rok za prijavo na javni razpis je 20. 3. 2024.

Celotno besedilo javnega razpisa je objavljeno na spletni strani www.ziri.si (razpisi in objave).

Informacije v zvezi z javnim razpisom lahko dobite pri Nini Lukan, telefon: 04 50 50 713 ali nina.lukan@ziri.si.

Občina Žiri obvešča o objavi

JAVNEGA RAZPISA ZA SOFINANCIRANJE PRIREDITEV V OBČINI ŽIRI ZA LETO 2024

Predmet sofinanciranja so kvalitetne in odmevne prireditve na višjem organizacijskem nivoju, namenjene širši javnosti v občinskem interesu, ki se vključujejo v turistično ponudbo kraja in jo dopolnjujejo, s ciljem privabiti čim večje število enodnevnih obiskovalcev. Za sofinanciranje izvedbe prireditev ob občinskem prazniku, turističnih prireditev in prireditev za promocijo kraja, množičnih in družabnih prireditev, športnih in drugih prireditev, ki izpolnjujejo pogoje, je namenjenih 18.000 evrov.

Rok za oddajo vlog je 13. 3. 2024.

Celotno besedilo javnega razpisa je objavljeno na spletni strani www.ziri.si (razpisi in objave).

Informacije v zvezi z javnim razpisom lahko dobite pri Nini Lukan, telefon: 04 50 50 713 ali nina.lukan@ziri.si.

Občina Žiri obvešča o objavi

JAVNEGA RAZPISA ZA SOFINANCIRANJE DRUŠTVENIH IN DRUGIH DRUŽBENIH DEJAVNOSTI V OBČINI ŽIRI ZA LETO 2024

Sredstva bodo dodeljena upravičencem v skupnem znesku 26.100 evrov v obliki dotacij za naslednje namene:

- humanitarne dejavnosti (zbiranje sredstev in denarja za pomoč socialno šibkim posameznikom, humanitarne akcije),
- programe na področju turizma,
- socialne programe (vključevanje različnih skupin, bolnikov, ljudi s posebnimi potrebami, marginalnih skupin) in zdravstvene programe (npr. organizirana terapevtska vadba, informiranje in osveščanje itd.),
- mladinske, srednješolske, študentske programe,
- programe za invalide in upokojske programe,
- programe vojnih veteranov,
- programe za promocijo varstva okolja, ekologije,
- programe religioznih organizacij,
- programe raznih stanovskih združenj,
- programe specifičnih športnih panog.

Rok za oddajo vlog je 19. 6. 2024.

Celotno besedilo javnega razpisa je objavljeno na spletni strani www.ziri.si (razpisi in objave).

Informacije v zvezi z javnim razpisom lahko dobite pri Nini Lukan, telefon: 04 50 50 713 ali nina.lukan@ziri.si.

Občina Žiri obvešča o objavi

JAVNEGA RAZPISA ZA SOFINANCIRANJE STROŠKOV UPRAVLJANJA IN OBRATOVANJA ŠPORTNIH OBJEKTOV V OBČINI ŽIRI ZA LETO 2024

Za uresničevanje javnega interesa v športu se v letu 2024 z javnim razpisom sofinancirajo stroški upravljanja in obratovanja naslednjih športnih objektov v višini 19.500 evrov:

- nogometnega stadiona,
- nordijskega centra,
- balinišča pri DD Partizan,
- konjske maneže Pustotnik.

Rok za prijavo na javni razpis je 4. 3. 2024.

Celotno besedilo javnega razpisa je objavljeno na spletni strani www.ziri.si (razpisi in objave). Informacije v zvezi z javnim razpisom lahko dobite pri Nini Lukan, telefon: 04 50 50 713 ali nina.lukan@ziri.si.

Občina Žiri obvešča o objavi

JAVNEGA RAZPISA ZA SOFINANCIRANJE LETNEGA PROGRAMA ŠPORTA V OBČINI ŽIRI ZA LETO 2024

Za uresničevanje javnega interesa v športu se v letu 2024 z javnim razpisom v višini 65.200 evrov sofinancirajo:

ŠPORTNI PROGRAMI:

- Prostočasna športna vzgoja otrok in mladine:
 - celoletni prostočasni programi za otroke in mladino: do 6 in od 7 do 19 let (ŠV-PRO).
 - celoletni pripravljalni programi za otroke: U7, U8, U9, U10, U11, U12 (ŠV-PRI).
- Športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport (ŠV-USM):
 - celoletni tekmovalni programi otrok in mladine: U13, U15, U17 in U19,
 - dodatni programi kategoriziranih športnikov mladinskega (MLR), perspektivnega (PR) razreda.
- Kakovostni (KŠ) in vrhunski (VŠ) šport:
 - celoletni tekmovalni programi odraslih,
 - dodatni programi kategoriziranih športnikov državnega (DR) razreda,
 - dodatni programi kategoriziranih športnikov mednarodnega (MR), svetovnega (SR) in olimpijskega (OR) razreda.
- Športna rekreacija (RE):
 - celoletni športnorekreativni programi za odrasle.
- Šport starejših (ŠSTA):
 - celoletni športnorekreativni programi za starejše.

RAZVOJNE DEJAVNOSTI V ŠPORTU (RAZVOJ):

- izpopolnjevanje in usposabljanje strokovnih kadrov.

ORGANIZIRANOST V ŠPORTU (ORG):

- delovanje športnih društev.

ŠPORTNE PRIREDITVE (PRIR.):

- druge občinske športne prireditve.

Rok za prijavo na javni razpis je 4. 3. 2024.

Celotno besedilo javnega razpisa je objavljeno na spletni strani www.ziri.si (razpisi in objave). Informacije v zvezi z javnim razpisom lahko dobite pri Nini Lukan, telefon: 04 50 50 713 ali nina.lukan@ziri.si.

UGODNA POSOJILA KREDITNE SHEME RAS

Razvojna agencija Sora je v okviru svoje kreditne sheme objavila javni razpis za dodelitev ugodnih posojil za zasebnike, družbe z omejeno odgovornostjo, društva, kmetije in zavode na Škofjeloškem. Posojila za financiranje tekočega poslovanja dodeljujejo za obdobje do 36 mesecev po obrestni meri 4,8 odstotka nominalno, posojila za investicije pa za obdobje od 36 mesecev do 120 mesecev po obrestni meri šestmesečni EURIBOR + 1,60 odstotka.

In memoriam

»Čudno, kako prazen je svet, ko umre en sam človek,« so besede Danteja Alighierija (1265–1321), ki so privrele na dan njegovega očetu Janezu Stanoniku in sem jih na njegovo pobudo izrekla Boštjanu Stanoniku ob preranem grobu.

Da, prazen je svet, tako občutimo vsi, ki smo Boštjana poznali in ga imeli radi. A vsi vemo, da ni vrnitve. Njegovo delo bodo nadaljevali njegovi najbližji: žena Mirjana, ki ga je podpirala, mu pomagala in mu stala ob strani, ko je koval kovačnico svojega življenja in dela, sinova Blaž, Nejc in hčerke Karin, Nika in Jerca. Bil je vezni člen med brati in sestrami ter pobudnik za skupna sorodstvena, sosedska in prijateljska srečanja. Zase ni imel velikih želja, bil je skromen in se veselil drobnih radosti, a vedno nasmejan in dobre volje. Boštjanovo delo je končano. Odslej bo počival v žirovski zemlji, ki jo je imel tako rad.

Boštjan Stanonik se je rodil 13. julija 1973 kot prvi izmed šestih otrok v družini Ivanke in Janeza Stanonika na Selu pri Žireh. Osnovno šolo je obiskoval v domačem kraju, nato je končal kovinarsko šolo in se zaposlil v Polixu. V gradbeništvu je začel kot delavec v stričevi gradbeni skupini. Neomajna volja in zavedanje, da zmore več, sta ga gnala naprej, zato je leta 1999 ustanovil svoje gradbeno podjetje, leta 2011 pa postal zidarski mojster. Bil je dejaven član Območne obrtno-podjetniške zbornice Škofja Loka in deloval v njenih organih. Najprej kot

poslanec v skupščini, nato pa je leta 2021 postal podpredsednik oziroma član upravnega odbora, kjer je zastopal interese podjetnikov občine Žiri. Predsednik Območne obrtno-podjetniške zbornice Škofja Loka Marko Lotrič je v poslovnem nagovoru dejal, da je s konkretnimi in tehtnimi predlogi pomagal oblikovati aktivnosti zbornice, s strokovnim znanjem pa bil v veliko pomoč sekciji gradbenikov. Bil je zgled pridnega in poštenega delavca in obrtnika, kar je prenašal tudi na svoje sodelavce in domače. Kot desetletni fantič je vstopil med dobročevske gasilce. Sproti se je izobraževal in postal nižji gasilski častnik. Pomagal je pri operativnem delu ter se udeleževal gasilskih tekmovanj na najzahtevnejšem mestu vodarja 1. V gasilske vrste je vključil tudi svoje otroke. Sin Blaž je član poveljstva in vodja voznega parka.

Dejavno je sodeloval tudi v organih društva. Dvajset let je bil član nadzornega odbora in pet let njegov predsednik. Pred enim letom je postal še član upravnega odbora in predsednik društva. Podpredsednik društva Damjan Trček je v poslovnem nagovoru, ki je pričal, da bodo gasilci Boštjana zelo pogrešali, povedal, da je takoj po izvolitvi za predsednika začel uresničevanje ideje o izgradnji prizidka k domu kot še eni prelomnici v razvoju društva. Uredil je zemljiške zadeve, vodil upravne postopke do skorajšnje izdaje gradbenega dovoljenja. »Vsi vemo, s kakšnim veseljem in odgovornostjo si izvajal vse te aktivnosti. Na žalost dalj ni šlo. A mi obljublamo, da bomo začeto delo opravili do konca in se z vsako vgrajeno opeko spomnili tudi nate,« je s tresočim glasom povedal Damjan Trček.

Boštjan je kot delavni član in gradbenik z materialom in delom pomagal pri vseh dejavnostih društva. Med drugim je izdelal gradbena dela za igrišče, za pomožni objekt na dvorišču ter sodeloval pri obnovi celotne garaže in sanitarij in samo v zadnjem času opravil skoraj tisoč prostovoljnih ur.

Za svoje delo je prejel več priznanj Gasilske zveze Slovenije, med njimi odlikovanje z gasilsko plamenico tretje stopnje, gasilsko priznanje druge in prve stopnje, več društvenih priznanj ter na koncu značko za 40-letno delo v gasilski organizaciji.

Bil je tudi član Turističnega društva Žirovski Vrh, kjer je prav tako pustil neizbrisen pečat.

Boštjan Stanonik

Ko smo se 25. in 26. januarja poslavljali od Boštjana, je sijalo sonce. Kot bi tudi to hotelo še enkrat obsijati tako srčnega človeka. Prišli so ljudje od blizu in daleč, sorodniki, sosedje, sodelavci, prijatelji, lastniki objektov, ki jih je gradilo podjetje, poslovni partnerji. Zadnje slovo so mu ob krsti izrekli tudi duhovniki: rojak Marko Mrlak, Janez Šilar, ki slušbuje v Borovnici in ki je, ko je bil še župnik v Žireh, Boštjana spremljal del njegove življenjske poti, ter Jože Čuk iz Sore, ki je Boštjana in njegove domače spoznal kot kaplan v Žireh. Prišlo je tudi okrog dvesto gasilcev iz žirovskih, sosednjih in drugih društev. Vsi so se hoteli še zadnjič pokloniti spomenu na človeka z veliko začetnico, kot je dejal Marko Lotrič. Od njega se je z vsemi častmi kot od prijatelja in sodelavca pri marsikaterem projektu žirovske župnije poslovil tudi sedanji žirovski župnik Andrej Jemec, ki je med drugim dejal: »Na tem svetu si gradil hiše in neverjetne stavbe, danes pa je Bog tebi sezidal novo večno hišo v nebesih, kjer boš lahko nekoč prebival s svojimi domačimi. Dragi Boštjan, bodi srečen in nasvidenje pri Bogu, kjer boš nekoč zopet objel svoje drage domače.«

Besedilo je povzeto iz pogrebnih nagovorov Jožice Kacin, podpredsednika PGD Dobračeva Damjana Trčka (avtor besedila Milan Kopač), predsednika Območne obrtno-podjetniške zbornice Škofja Loka Marka Lotriča in župnika v Žireh Andreja Jemca.

Jožica Kacin

Proslava nekega srca ...

Kulturni praznik se je v Žireh napovedal že 6. februarja s proslavo, posvečeno žirovskemu pesniku Francu Kopaču, ki bi lanskega oktobra praznoval sedemdeset let, če se ne bi že leta 2008 njegovo vsestransko življenje neizprosno končalo. Razlog več, da smo pesnikov spomin oživili, saj mnogi mladi Žirovci ne vedo, da smo imeli v Žireh tako nadarjenega ustvarjalca.

MAJA JUSTIN JERMAN

Proslavo, posvečeno tako bogatemu življenju, kot je bilo življenje Franca Kopača, je lahko zasnovati, saj smo imeli od kod zajemati. Z njo smo želeli oživiti vsestransko življenje športnika in ustvarjalca. Neobičajno, da bi se dve tako različni zanimanji združili v eni osebi, ampak Franc Kopač je v sebi združeval oboje.

Življenje žirovskega ustvarjalca smo se odločili prikazati skozi oči prijateljev in sodobnikov ter skozi njegovo poezijo. Sledili smo časovnemu zaporedju in njegovim interesnim obdobjem. Tako sta na začetku uokvirila njegovo ustvarjalno zgodbo Miha Naglič in Franc Temelj s pripovedovanjem o prijateljstvu in skupnih doživetjih. Nato sta ga kot nogometnega navdušenca in trenerja predstavila Alojz Demšar in Janko Demšar, kot košarkarja pa Ciril Erznožnik. Vsi omenjeni so imeli težavo, kako v kratkem času z dovolj ustrezno zgodbo ali anekdoto zaobjeti tako bogato življenje, kako ponazoriti, kakšen zanesenjak in talent je bil Franc, ne glede na to, katerega področja se je lotil. Pričevalci so polnili oder z duhovitimi zgodbami o prijateljstvu in skrajno resnem odnosu do vsega, česar so se lotili. Nazorni prikazi takratnega življenja, tako usmerjenega k bistvenim stvarim, ki se z današnje perspektive zdijo celo nemogoče ali smešne. Kot je zgodba o branjenju gola zgolj z eno roko, ker je druga držala namočene hlače; ali pripoved o mladih nogometnih navdušencih, ki so nosili vzdevke po pravih nogometnih zvezdah, a brcali žogo, ki je bila zgolj podobna pravi nogometni, pa še to so si prislužili z nabiranjem borovnic. Težko je bilo zadržati solze smeha in hkrati nostalgije po nekih drugih časih, ki so tako dišali po mladosti. Šele gospa Tončka Stanonik je s svojo tehtno predstavitvijo poezije Franca Kopača potek odrskega dogajanja preusmerila v bolj umirjene vode, ko je v skopu ji odmerjenem času zbrano in izbrano predstavila Kopačevo poezijo okolju,

Večer ni mogel brez Kopačeve poezije, ki se je pojavila že s povabilom na samem začetku prireditve Pridi na proslavo nekega srca in je bila po tematiki razporejena skozi celoten večer. **Foto: Tanja Mlinar**

iz katerega je izhajal. To je veliko lažje storila, ker sta s Francem imela bolj zadržan, manj s čustvi zaznamovan odnos kot prejšnja plejada nastopajočih, ki jih je družilo že najzgodnejše prijateljstvo.

Večer ni mogel brez Kopačeve poezije, ki se je pojavila že s povabilom na samem začetku prireditve Pridi na proslavo nekega srca in je bila po tematiki razporejena skozi celoten večer. Tine Kramperšek je s pesmijo Franc, ki v zadnjem verzu vsebuje besedo nogomet, napovedal prav to temo, Denis Jurca je z odlomkom pesmi, ki omenja Boba Dylana, napovedal glasbeno, medtem ko so glasbeniki Drago Kramperšek, Danijel Podobnik in Erika Mlinar ter vokalistki Tina Žakelj in Nikolina Vončina zaigrali dve Kopačevi uglasbeni pesmi: Poljub sonca in Bolečina. Na koncu je sledil še kratek recital, ki so ga izvedli Vita Čar, Anja in Denis Jurca ter Lovro Vehar Menegatti. Z njim smo v grobem prehodili Kopačeve pesniške teme: od samote do ljubezni, bregov reke Sore

do zgornjedobračevskih poti, po katerih smo se skupaj s Francem nahodili do samega konca proslave, posvečene dvema pesnikoma. Morda nam je uspelo zaobjeti Kopačevo dragoceno in ustvarjalno polno življenje, odpreti srca poeziji, ji pustiti odmevati v njih. Verjamem, da se je to zgodilo ob himni v izvedbi Anje Zemljarič, ob povabilu igralke in performerke Tine Skvarča na proslavo nekega srca in tudi ob prisrčnem vodenju Vesne Marinac ter še kdaj vmes. Morda tudi ob slavnostnem nagovoru dr. Antona Mlinarja, ki je segal v malodane nedosegljive miselne višave, a ga je s temo večera, Kopačevo poezijo, trdno družila neizumetničenost besede, ki je želela ostati zvesta sama sebi, svoji miselni logiki, četudi ji vsi v dvorani nismo popolnoma sledili. Kakorkoli že, polna vsebina tega večera ter iskrenost misli in dejanj, ki smo jim bili priča, sta dokazali, da v Žireh kulturo nosimo v srcu in na dlani na kulturni dan in tudi še kak drug dan.

Zdrav duh v zdravem telesu

Zdrav življenjski slog, ki vključuje redno vadbo in uravnoteženo prehrano, pomembno vpliva na naše zdravje in dobro počutje, pomembni pa so tudi zdravi zobje in preventivna cepljenja.

JANA JENKO

Meritve telesne sestave in delavnica Osnov uravnotežene prehrane

V Ambulanti Arcus Medici bodo tudi letos z različnimi dogodki in aktivnostmi spodbujali zdrav življenjski slog, ki ga lahko dosežemo že z malimi koraki. Za učinkovitejše spremembe velja najprej opraviti meritve telesne sestave, ki predstavljajo temeljno izhodišče za vse nadaljnje odločitve na področju prehranskih ukrepov. Glede na izjemno decembrsko zanimanje za meritve telesne sestave so v Ambulanti Arcus Medici zainteresiranim pripravili ugoden paket meritev, s katerimi lahko spremljajo aktualne spremembe telesa skozi celo leto. Za vse, ki si želijo spremeniti prehranske navade, pa so konec februarja in v začetku marca pripravili dvodnevno delavnico Osnov uravnotežene prehrane, na kateri bodo udeležencem pojasnili, kako sestaviti uravnotežen obrok, kaj jesti za malico, kako se znebiti odvečnih kilogramov in kaj jesti po zaključeni vadbi. Na prvem srečanju 27. februarja bodo udeleženci spoznali nekaj ključnih osnov, ki jim bodo v praksi pomagale pri vsakodnevnih prehranskih odločitvah, drugo srečanje 5. marca pa bo bolj praktično, z nekaj jasnimi in enostavnimi koraki za lažjo organizacijo prehrane. Na delavnico se je treba prijaviti na spletni strani Arcus Medici ali osebno v ambulanti.

ŽIRfit 2024

Svoj telesni fitness pa bodo udeleženci 18. maja lahko preverili na ŽIRfitu! Na tradicionalnem športno-družabnem dogodku bodo s sklopom meritev tudi letos merili telesni fitness posameznikov, ki vključuje preverjanje zmogljivosti srčno-dihalnega sistema, ravnotežja, moči telesa, koordinacije gibanja in gibljivosti. Po zaključku meritev, ki so prilagojene različnim zmogljivostim in starostim, sledi kratka analiza z nasveti o tem, kaj lahko posameznik sam stori za izboljšanje zdravja in dobrega počutja. Udeležbo na Žirfitu priporočajo starejšim od 18 let, tudi tistim, ki so se ga v preteklosti že udeležili in bi radi videli

Lanski ŽIRfit je razgibal skoraj sto Žirovcev. Foto: Tanja Mlinar

svoj napredek. Z letošnjim letom pa lahko na ŽIRfitu, ki je sicer brezplačen in odprt za vse, zainteresirani donirajo 15 evrov v zameno za športno majico ter na ta način postanejo podpornik dogodka, ki ga vsako leto organizira več kot 50 prostovoljcev. Prijave zbirajo na spletni strani arcusmedici.si ali ob obisku ambulante.

Zdravi zobje do pozne starosti

Za dobro zdravje so pomembni tudi zdravi zobje. Kako jih ohraniti do pozne starosti bodo udeleženci lahko izvedeli 18. marca na predavanju zobozdravnice Vilme Šifrar Eniko. Ob gledanju posnetkov in primerov mavčnih modelov iz vsakodnevne prakse bodo razmišljali o tem, kaj vpliva na pravičen razvoj čeljusti in ohranitev zdravih zob, kakšno vlogo imajo pri pravilnem razvoju čeljusti in izrasti stalnih zob različne navade in razvade, kako pravilno ukrepati ob poškodbi zob otroka ali odraslega in kako je z zobno protetiko. Dodatne informacije so na voljo pri predavateljici ali v Ambulanti Arcus Medici.

Preventivna cepljenja

V tem času pa sta še posebej aktualni preventivni cepljenji proti pnevmokoknim okužbam in klopnemu meningoencefalitisu (KME). Za bolezni, ki jih povzročajo pnevmokoki, so ob padcu imunske odpornosti dovzetni predvsem majhni otroci, starejši ter ljudje s kroničnimi boleznimi in imunskimi pomanjkljivostmi, zato je cepljenje zanje še posebej smiselno. Za aktivne posameznike, ki veliko časa preživijo v naravi, pa je zdaj primeren čas za cepljenje proti KME, saj so za zaščito potrebni trije odmerki – drugi odmerek 1–3 mesece po prvem in tretji odmerek, odvisno od cepiva, 5–12 oziroma 9–12 mesecev po drugem. Opozoriti pa velja tudi na obnovitvena cepljenja – prvo je potrebno po treh letih, nato pa zadostuje cepljenje na pet let oziroma na tri leta za starejše od 65 let. Na cepljenje se pri svojem osebnem zdravniku lahko naročite po telefonu, e-pošti in IRIS portalu ali pa se oglasite osebno v ambulanti.

Mobilna služba za zgodnjo pomoč

Ob koncu lanskega leta so na Osnovni šoli Jela Janežiča, ki jo obiskujejo tudi učenci iz občine Žiri, pripravili posvet na temo mobilne službe za zgodnjo pomoč družini na domu.

MATEJA RANT

Javne ustanove na območju občin Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Medvode, Žiri in Železniki se v prizadevanjih za celostno skrb in obravnavo oseb z motnjo v duševnem razvoju ter za druge osebe s posebnimi potrebami medinstitucionalno povezujejo. Na Osnovni šoli Jela Janežiča so konec lanskega leta pripravili četrti posvet o medinstitucionalnem povezovanju za osebe z motnjo v duševnem razvoju in druge osebe s posebnimi potrebami.

Predstavniki kranjske in škofjeloške enote Centra za socialno delo (CSD) Gorenjska so na posvetu kot strokovno inovacijo predstavili projekt mobilne službe za zgodnjo pomoč družini na domu. »Situacija v družini je za posameznega otroka lahko težka in prav mobilna služba je tista, ki otroka in družino spremlja in pomaga usmerjati dogajanje v njej. Mobilna služba tako postane 'podaljšana roka' CSD in pomeni večjo podporo in občutek varnosti v družini,« je razložila Marjetka Rupar z OŠ Jela Janežiča in dodala, da se s tem zmanjšuje strah pred institucijami in utrjuje mnenje, da institucije pomagajo, kar je njihova osnovna naloga. »Prednosti vključevanja družin v mobilno službo so večja suverenost posameznih vlog v družini, odpiranje družine, manjše število prijav na policiji, večja samostojnost družine in razvoj primernejše komunikacije.« Praksa je pokazala, so ugotavljali na posvetu, da je potreba po krepitvi in širjenju mobilne

Na Osnovni šoli Jela Janežiča so konec lanskega leta pripravili četrti posvet o medinstitucionalnem povezovanju za osebe z motnjo v duševnem razvoju in druge osebe s posebnimi potrebami. Foto: arhiv OŠ Jela Janežiča

službe vse večja, saj pomoč družini na več ravneh pomeni pomoč otroku. »Če pomagamo družini zdaj, lahko preprečimo oziroma omilimo težave v prihodnosti. Pri vsem tem pa so bistveni sodelovanje, komunikacija, povezovanje in pretok informacij.«

S ponovoletnim druženjem polepšali začetek januarja

Začetek novega leta smo v SeneCura Domu starejših občanov Žiri pozdravili s prijetnim družabnim dogodkom.

KOLEKTIV SENEcura DOMA STAREJŠIH OBČANOV ŽIRI

S stanovalci in svojci smo se družili ob dobri glasbi, kozarčku penine in obujanju spominov na številne dogodke v preteklem letu. Za odličen glasbeni nastop je z igranjem na klaviature poskrbel Drago Kramperšek, ob prijetnih zvokih glasbe smo skupaj s svojci tudi zaplesali. Predstavile so se nam mlade mažoretke iz Žirov pod mentorstvom Sabine Kopač. Z ogledom fotografij pa smo obujali spomine na preteklo leto in vse dogodke, ki so nam polepšali vsakdan – teh smo našteali kar okrog osemdeset!

Ob začetku leta bi se želeli zahvaliti zaposlenim v SeneCura Domu starejših občanov Žiri in vsem, ki ste in še danes soustvarjate zgodbo našega doma. Še posebno svojcem, ki nam s svojim zaupanjem omogočate, da s stanovalci v domu ustvarjamo prijazno in prijetno življenje.

Ponovoletno druženje v SeneCura domu Žiri Foto: arhiv doma

Veliko dobre volje v Društvu invalidov Žiri

Društvo invalidov Žiri šteje več kot 160 članov, kar je za današnji čas, ko zanimanje za prostovoljno delo in druženje marsikje upada, lepo število.

JOŽICA KACIN

K temu gotovo pripomore tudi dobro razpoloženje, ki vlada v skupini. Vsaj sodeč po družbi, ki se je zbrala na dan, ko smo pripravljali ta zapis, se odlično razumejo. Predsednica Marinka Čuk, podpredsednica Ivanka Petkovšek, in – kot so jo označile druge članice – gonilna sila tajnica Olga Mlinar so povedale, da so z udeležbo na vseh dogodkih zadovoljni.

Na srečanju v Skledniku, ki je bilo 17. decembra lani, se je zbralo čez sedemdeset članov. V kulturnem programu sta s priložnostnim skečem nastopili Helena Hren in Cilka Bohinc. Ponosni so, ker jih je s prisotnostjo počastil tudi župan Franci Kranjc, ki je spregovoril o aktualnih temah in delu občine v preteklem letu ter načrtih za prihodnost.

V društvu se trudijo, da bi s svojimi aktivnostmi zadovoljili čim več članov. Enkrat mesečno organizirajo kopanje v topličah. Izbirajo različne kraje in si tako poleg sproščujočega plavanja ogledajo še okolico in nekatere znamenitosti. Letos so enega izmed kopalnih izletov združili z martinovanjem. Posebno pozornost z obiski namenjajo članom nad osemdesetim letom starosti in tistim, ki sami težje pridejo na srečanja. Ob novem letu povabijo medse otroke s posebnimi potrebami, ki jih razveselijo tudi s skromnimi darili. Letos je prišlo osem otrok. Invalidi se še bolj zavedajo, kako pomembno je gibanje tako za fizično kot psihično kondicijo. Enkrat na teden se dobijo na skupni vadbi. Žensko skupino že vrsto let vodi Bernarda Lukančič, moško pa Eva Bogataj, za kar so jima zelo hvaležni. Enkrat letno se odpravijo na skupni pohod v neznanu. Športno sekcijo vodi Vinko Albreht, ki ga poznamo kot zavzetega športnika na različnih področjih, od kolesarjenja, smučanja, balinanja in še kaj. Pri invalidih se posvečajo predvsem pikadu in balinanju. Vinko Albreht ponosno pove, da se jim je pred leti uspelo uvrstiti celo na državno prvenstvo, kar je velik uspeh.

V prostorih društva; sedijo Olga Mlinar, Marinka Čuk in Jana Kokelj, stojijo Silva Bogataj, Ivanka Petkovšek in Vinko Albreht. Foto: Jožica Kacin

Jana Kokalj, članica ženske ekipe v pikadu pa doda, da ji veliko pomeni druženje, če pri tem dosežejo še kak dober rezultat, pa je zadovoljstvo še večje. Lani so bile na področnem tekmovanju v Borovnici v primorsko-notranjski regiji četrte, predlani pa celo tretje.

Članice se zbirajo tudi na delavnica ročnih del. Kvačkajo, pletejo, klekljajo ali pa izdelujejo čestitke, adventne venčke in druge izdelke. Ideje se jim porajajo kar sproti in po načelu, da več glav več ve in zna. In na koncu nastanejo zanimivi izdelki, ki polepšajo dan marsikateremu obdarovancu. Imajo tudi delavnice za urjenje spomina, ki jih pripravlja Petra Čelik. Vsako leto v sodelovanju s predavateljico Irmo Dolinar organizirajo tudi nekaj predavanj. Društvo si kljub številnemu članstvu želi, da bi jih bilo še več. Vsak nov član prinese dodatno motivacijo in morebitne predloge za boljše in še bolj razgibano delo. Včlanijo se lahko tako upokojeni invalidi kot tisti, ki so delavno aktivni in imajo odločbo ZPIZ o invalidnosti kate-

re koli kategorije. Članarina za leto 2024 znaša 12 evrov.

Društvo ima prostore v pritličju nekdanje policijske postaje na Jobstovi cesti 9, uradne ure pa so vsako sredo od 9. do 11. ure. Občni zbor bo 23. marca in že zdaj vabijo člane, da se ga udeležijo v čim večjem številu. Kakih posebnih novosti za letos ne načrtujejo, ohranjali pa bodo vse dejavnosti, ki jih imajo po ustaljenem urniku. Če bo to in če bo dobra volja, ki jo v vodstvu, pa tudi med člani ne manjka, potem se za delo društva ni bati; ali kot pravi Olga Mlinar: »Z Marinko sva veseli, da imamo na izletih polne avtobuse in da so dobro obiskane tudi druge dejavnosti. Lepo je, ko se po končanih dogodkih razhajamo dobre volje in nasmejanih obrazov. Za naju je to največje plačilo za prostovoljno delo, ki ga namenjava društvu.« Podpredsednica Ivanka pa dodaja: »Dober glas seže v deveto vas.« Ter v smehu pripomni, da bo v večji družbi še lepše, zato so dobrodošli tudi podporni člani.

Ob izidu Žirovskega slovarja

V decembrski številki Žirovskih novic smo se bralci seznanili s skorajšnjim izidom Žirovskega slovarja, ki sta ga napisala Ljudmila Bokal in Martin Eniko. Pot do nastanka te knjige je bila precej dolga in na tej poti je sodelovalo veliko ljudi, od jezikoslovcev akademikov pa do Žirovcev, ki so materni govorci našega narečja in so prispevali svoje znanje.

BOJANA BATIČ

Izid te knjige pa me je spodbudil k razmišljanju o tem, kaj nam Žirovcem naše narečje sploh pomeni. Pogosto imam namreč vtis, da se radi ponašamo samo s čipkami in čevljarstvom, medtem ko se narečje skorajda načrtno izkoreninja.

Čudovito se mi zdi, da se vsaj nekaj ljudi ukvarja z narečjem in zapisuje izraze, ki bi sicer potonili v pozabo, bodisi zaradi samih pomenov, ki niso več aktualni (npr. orodje za ročno izdelavo čevljev), bodisi zato, ker ljudje narečno besedje enostavno zamenjujejo s knjižnim. Pa vendar dejstvo, da nekaj entuziastov narečje zapiše, da se ne bi pozabilo, spominja na muzejske eksponate: starinski predmet zapremo v vitrino v muzeju, ljudje si ga bežno ogledujejo, sem in tja se kdo spomni, kako se ta predmet uporablja.

Ne sme postati muzejski eksponat

Narečje pa ne sme postati muzejski eksponat! Narečje je tisti del dediščine, ki bi ga ljudje morali vsakodnevno uporabljati in prenašati na mlajše rodove. Če gremo danes na Osnovno šolo Žiri ali pa v vrtec, lahko slišimo, da se žirovščina med najmlajšimi izjemno hitro izgublja, marsikateri otrok jo komaj še zna. K izginjanju narečja pa v veliki meri prispeva tudi odnos Žirovcev do naše govorice, saj se knjižna slovenščina marsikomu zdi več vredna od narečja.

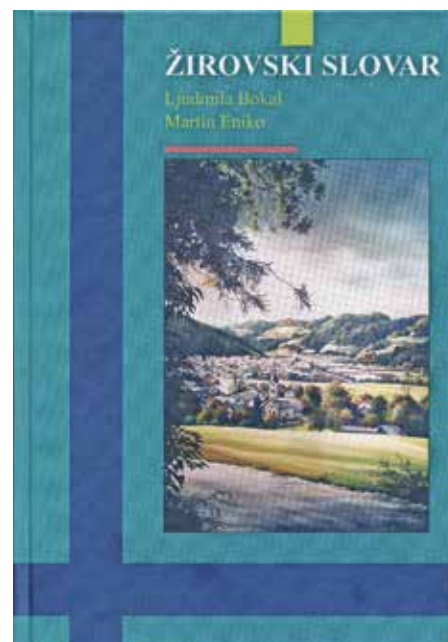
Leta 2014, torej že pred desetimi leti, sem v Žirovskih stopinjah objavila članek, v katerem sem poudarila izjemno mačehovski odnos nekaterih Žirovcev do lastnega narečja. Mojo pozornost je pritegnila babica, ki je sredi Žirov svojemu vnuku dejala: »Pejt po kolo, pa greva domov.« Porajalo se mi je vprašanje, zakaj gospa, ki je najbrž celo življenje govorila »kalu« in »damu«, sedaj svojega vnuka uči reči kolo in domov. Le kaj jo je gnalo, da se je na vse kriplje trudila govoriti knjižno pogovorno, kot da njen vnuk ne sme slišati, kaj šele govoriti narečja? Mar meni, da

sta besedi kolo in domov lepši kot kalu in damu? Očitno že. Kmalu sem ugotovila, da tista babica žal še zdaleč ni edina, ki hote ali nehote prispeva k pozabljanju dragocene dediščine.

Sama sem slovenistka, zato me zmoti vsaka manjkajoča ali pa odvečna vejica, da ne omenjam napačno rabljenih predlogov z ali s. Seveda je prav, da Slovenci obvladamo knjižni jezik in ga uporabljamo v ustreznih položajih. To pa ne pomeni, da smemo na račun knjižne slovenščine zanemarjati narečje. Slovenci bi se morali zavedati, da narečja predstavljajo izjemno bogastvo našega jezika. Noben drug jezik v Evropi se ne ponaša s tem, da bi vsakih nekaj tisoč ljudi govorilo drugače. Ko slišim Žirovca, ki se trudi z nekakšno ponarejeno ljubljansščino, se počutim kot zaprisežen ekolog ob novici, da je izumrla nova živalska ali rastlinska vrsta. Tako sem se pred leti pozanimala, zakaj precej Žirovcev svoje otroke uči govoriti knjižno, in dobila sem različne odgovore. Nekateri menijo, da ljudje z drugih koncev Slovenije žirovščine ne bi razumeli in da bi se otrok na srednji šoli težko sporazumeval s sošolci. No ja. Tudi mi, Žirovci, popolnoma razumemo govorce drugih narečij in drugi nas prav tako razumejo. Kvečjemu bodo otroka sošolci z različnih koncev Slovenije vprašali, od kod je, da govori tako pravilno, nakar bo moral odgovoriti: »Sem iz Žirov, ampak so se moji starši odločili, da narečja ne bom govoril, zato so se z menoj trudili govoriti knjižno.« Si to res želimo?

Marsikdo narečje dojema kot manjvredno

Nekdo mi je celo dejal, da z otrokom govori knjižno zaradi »jezikovne kulture«. S takšno jezikovno kulturo otrokom samo sporočamo, da je narečje grdo in da ga ni vredno poznati. Zakaj potem pred njimi ne bi skrivali še čipk ali alpskih čevljev? Naj tudi nikogar ne skrbi, da se otroci ne bi naučili knjižnega jezika. Vsi, ki smo v otroštvu slišali samo narečje, smo se

Žirovski slovar Foto: Miha Naglič

brez težav naučili tudi knjižnega jezika v šoli in iz knjig.

Skratka, videti je, da marsikateri Žirovec narečje dojema kot manjvredno in tudi manj lepo od knjižnega jezika. Pa ni. Narečje je vse prej kot neko grdo kmečko zavijanje, ki bi ga morali čim prej iztrebiti in ga zamenjati z »lepšo« knjižno govorico. Pri nastanku Žirovskega slovarja so sodelovali številni žirovski rojaki, ki jim za našo dediščino ni vseeno. Žalostno bi bilo, da bi se z narečjem ukvarjalo le nekaj navdušencev, medtem ko bi velik del Žirovcev dajal prednost knjižnemu jeziku ali nekakšni prisiljeni ljubljansščini. Naše narečje bi moralo biti pomemben del lokalne identitete – nekaj, s čimer se drugim predstavimo kot Žirovci.

Tudi sama sem se ukvarjala z narečjem, in sicer sem v svoji diplomski nalogi leta 2016 dokazala, da je žirovski govor prehodni govor med idrijskim in gorenjevaškim – to pomeni, da si nekatere lastnosti deli z idrijskim, druge pa z gorenjevaškim govorom. Gre torej za prehod med dvema sosednjima govoroma. Rada bi vam pokazala, da naše narečje ni nekaj grdega, nepravilnega, pač pa gre za izjemno kompleksen sistem besedja, slovničnih oblik in glasov. Zato vas vabim k branju mojih člankov v naslednjih številkah Žirovskih novic. V njih bom na poljuden način skušala predstaviti žirovski narečni govor, ki je naš jezikovni zaklad in s tem del naše lokalne identitete.

Prepevajo že šestdeset let

Uspešen zaključek šestih desetletij so pevci Moškega pevskega zbora Alpina v začetku leta zaznamovali z volilnim občnim zborom, na katerem je vodenje zbora prevzel Nace Zajc, okrogli jubilej pa bodo praznovali z dvema koncertnima večeroma v začetku marca.

JANA JENKO

Šest desetletij ustvarjanja Moškega pevskega zbora Alpina je zaznamovalo kar nekaj mejnikov in posameznikov – zborovodij in predsednikov –, ki so skupaj s pevci pisali uspešno glasbeno zgodbo in zgodovino pevske tradicije na Žirovskem. Umetniško in ustvarjalno podoba zbora je v tem času soustvarjalo pet zborovodij – Janez Oblak, Anton Jobst, Slobodan Poljanšek, Tone Čadež in Andrej Žakelj, pri čemer je vsak pustil v zboru svoj neizbrisen pečat tako z načinom dela kot tudi z izbiro repertoarja. Za dodatne spremembe pa so, vsak s svojo vizijo, poskrbeli tudi predsedniki. Kar nekaj pomembnih novosti je v zadnjih petnajstih letih, ko mu je predsedoval, v delo zbora vpeljal Primož Erznožnik.

V tem času so pevci v svoj repertoar poleg klasične vokalne glasbe vključili tudi zabavno in popularno glasbo, za katero so jim priredbe pisali različni skladatelji. Čeprav zbor na svojih nastopih običajno

izvaja domoljubne in slovenske narodne pesmi ter zabavne skladbe, pa velja omeniti, da imajo v svojem repertoarju tudi slovensko in latinsko mašo, ki ju izvedejo vsaj enkrat letno. Pa še eno spremembo velja omeniti, saj se v zadnjih letih ni spreminjal le repertoar, ampak tudi koncerti, ki so poslušalce vsako leto razveselili s kakšno novo zgodbo in drugačnim, izvirnim pristopom. Uspehi pa so se vrstili tudi na tekmovanjih in tako so, po bronastem in srebrnem priznanju, pevci MoPZ Alpina leta 2019 na regijskem tekmovanju osvojili zlato priznanje in posebno priznanje za najboljšo izvedbo sodobne slovenske skladbe Klobuki Tadeje Vulc. Leta 2015 pa so za svoje delo prejeli tudi priznanje Občine Žiri.

V novo desetletje z novim vodstvom

Jubilejno leto je MoPZ Alpina začel z novoletnim srečanjem in menjavo vodstva. Vodenje zbora je kot predsednik prevzel Nace Zajc s pomočnikom Petrom Malovašičem in blagajnikom Alešem Sovin-

cem, za člana upravnega odbora pa sta bila imenovana Roman Trček in Primož Erznožnik. »Izziv je velik, saj po mojem mnenju takega predsednikovanja, kot ga je imel Primož, ne zmore vsak. Predvsem pa je vedno iskal nekaj novega, izvirnega, to bo mogoče največji izziv,« je ob prevzemu funkcije povedal Nace Zajc, ki je sicer v delo zbora aktivno vpet že zadnjih 19 let. Tokratno novoletno srečanje pa je bilo tudi priložnost za zahvalo in podelitev priznanj letošnjim devetim prejemnikom Gallusovih priznanj, med katerimi sta Andrej Žakelj in Mirko Cankar prejela častno Gallusovo priznanje za več kot 40-letno udejstvovanje pri zborovskem petju. Pevci pa so se ob tej priložnosti za ves trud, ideje, predanost in opravljeno delo zahvalili tudi nekdanjemu predsedniku Primožu Erznožniku in pevovodju Andreju Žaklju, ki je zbor uspešno vodil 34 let ter vestno skrbel za njegov glasbeni razvoj in napredek.

Praznovali bodo z jubilejnim koncertom

MoPZ Alpina trenutno sicer združuje 24 aktivnih pevcev, starih od 18 do 70 let, zelo različnih poklicev in interesov, a z izjemno močno skupno točko – veseljem do petja, s katerim razveseljujejo svoje zveste poslušalce. Ti se že veselijo letošnjih dveh jubilejnih koncertnih večerov, ki bosta 2. marca ob 20. uri in 3. marca ob 19. uri navduševala občinstvo v dvorani DPD Svoboda v Žireh. »Jubilejni program bo razdeljen v tri sklope s tremi različnimi pevovodji, bo zanimiv in raznolik, tako z našega, pevskega vidika kot tudi za poslušalce,« pravi predsednik Nace Zajc in dodaja: »K sodelovanju smo povabili Nežo Erznožnik, Gorazda Pintarja in Ajdo Tušar, v enem od sklopov pa bomo sodelovali tudi z žirovsko žensko vokalno zasedbo AddBeat v nekoliko širši zasedbi.« Sicer pa jih v novem desetletju čaka kar nekaj izzivov, med prvimi je zagotovo iskanje pravega pevovodja, ki bo nadomestil Andreja Žaklja, v nadaljevanju pa tudi pomladitev zbora in razširitev repertoarja.

Moški pevski zbor Alpina praznuje šestdeset let ustvarjanja. Foto: Gorazd Kavčič

Likovni trio v »svobodi«

V galeriji DPD Svoboda v Žireh so v začetku meseca odprli razstavo likovnih del treh umetnikov: domačinke kiparke Katje Bogataj, kiparja Mateja Plestenjaka iz Škofje Loke in slikarja Giga de Brea z Goriškega.

IGOR KAVČIČ

Srečanje treh notranjih potovanj v jeziku likovnega sveta, kot so trije prepoznavni umetniki naslovili predstavitev svojih likovnih del v galeriji DPD Svoboda v žirovskem Zadružnem domu, je nedvomno odpiralo srca prvega občinstva, ki je prvi petek v mesecu prišlo pozdravit odprtje aktualne razstave.

Domačinka akademska kiparka Katja Bogataj, spiritus agens pri organizaciji razstave, je tokrat moči združila z dvema kolegoma, akademskim kiparjem Matejem Plestenjakom iz Škofje Loke, s katerim med drugim sodelujeta v Združenju umetnikov Škofja Loka, in gostom z Goriškega, akademskim slikarjem Gigom de Breo. Torej v galeriji v Žireh – med Škofjo Loko in Gorico. »Dva moška – ena ženska, dva učitelja v srednji šoli – ena vedno znova učenka, dva kiparja – en slikar, onadva generacijsko blizu – jaz nekoliko mlajša ... pa še nekaj kontrastov, ki nas razlikujejo, hkrati pa povezujejo, bi lahko naštel,« skupno akcijo pojasnjuje kiparka iz Žirov. »Gigove slike krajin, moje fotografije in video na stenah in skulpture, ki jih predstavlja z Matejem, na tej razstavi sobivajo.«

Gre za tri prepoznavne umetnike dokaj različnih ustvarjalnih poti, predvsem pa zelo samosvojih umetniških izrazov. »Vsak od predstavljenih avtorjev živi in ustvarja v svoji intimni oazi, v kateri se počuti povsem suverenega, v tej ustvarjalni oazi pa lahko tudi največ doseže,« je v uvodu poudarila umetnostna zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn ter dodala, da gre za tri umetnike, ki svojo samosvojost gojijo na način, da črpajo iz svoje notranjosti, iz svojih notranjih svetov.

»Katja Bogataj je na eni strani zavezana tradiciji in ustvarja zelo ženstveno, je v svoji umetnosti čuteča, na drugi pa

Umetniški trio Gigo de Brea, Katja Bogataj in Matej Plestenjak Foto: Darjan Kacin

uporablja grobe materiale, kot je recimo železo. Posveča se tako klasičnemu kiparstvu kot fotografiji, videoinstalacijam in drugim intermedijskim postavitvam,« o kiparkini univerzalnosti pove umetnostna zgodovinarica, na razstavi pa je na ogled nekaj del iz kiparkinega zadnjega ustvarjalnega obdobja, kot sama poudari, pa je pripravila tudi nekaj večmedijskih vsebin, ki so preplet njenega sodelovanja z video produkcijo v produkcijski hiši D.K. Video produkcija.

Slikar Gigo de Brea je razpet med Novo Gorico, kjer poučuje likovno vzgojo na tamkajšnjih srednjih šolah, in Novelom na Krasu, kjer živi in ustvarja. »Svojo pot je našel v svetu krajinskih prostranstev. Ko gledamo njegove slike, čeprav vidimo neko krajinsko tektoniko in čutimo nekakšen krajinski obraz, hkrati njegovih pokrajin vendarle ne moremo primerjati z resničnimi. To je tudi avtorjev ustvarjalni cilj,« ga predstavi Anamarija Stibilj Šajn, ki kiparja Mateja Plestenjaka, glede na to, da na tej razstavi predstavlja predvsem skulpture s podobami iz živalskega sveta, uvršča med vidne predstavnike animalistične umetnosti pri nas: »V komponiranih različnih oblik, gradnikov in materialov avtor kaže svojo izjemno domiselnost, hkrati pa je v njegovih delih prisotno tudi mnogo simbo-

like. Njegove živali nas ne nagovarjajo le z naravnimi potezami, ampak je v njegovih artefaktih prisotnega še mnogo več, tudi simbolno in globlje sporočilnega.«

Ob tem Plestenjak poudarja: »Prav v tem, da smo si tako različni in se v svoji umetnosti različno izražamo, sem poiskal prednost te razstave. Hkrati pa smo si zelo podobni, saj vsi trije ustvarjamo predvsem skozi lastne notranje izzive. Razstava je zanimiva tudi, ker je odlična simbioza različnosti.«

Zbrane na razstavi je nagovorila tudi predsednica DPD Svoboda Tina Mlinar Rosinger, vesela odličnega obiska razstave, župan Franci Kranjc pa je poudaril, da imajo vsi trije ustvarjalci več različnih umetniških darov, in napovedal njihovo branje poezije ter njihov glasbeni nastop. Povezovalka programa Jana Jenko je na tokratni »oder« pozvala še nastopajoče v prav posebni glasbeni točki, Katjo Bogataj h kristalnim posodam, Gigo de Brea je sedel za pianino, Matej Plestenjak pa je v roke vzel drumlico.

Spremljevalni program ste sicer zamudili, razstava pa je na ogled še do konca meseca, in sicer ob koncih tedna med 9. in 12. uro oziroma po predhodnem dogovoru na številki 041/436-820 tudi vse ostale dni v tednu.

»... z jezikom se platna dotakne, s kipom ga objame in z zvokom ga začini,« v pesmi k ogledu razstave povabi Katja Bogataj.

V polni športni dvorani ploskali glasbenikom

S predsednico Pihalnega orkestra Alpina Žiri Urško Trček in podpredsednikom Danielom Podobnikom smo se pogovarjali o uspešnem decembrskem koncertu.

MATEJA MLINAR

Za nami je eden večjih koncertov, ki so bili v zadnjem času v Žireh. Tudi odzivi poslušalcev po koncertu potrjujejo, da so bili s prireditvijo zadovoljni. Kakšni pa so vaši vtisi?

Urška: Ne samo poslušalci v dvorani, tudi mi na odru smo se odlično počutili in bili s koncertom nadvse zadovoljni – na čelu z našim dirigentom Miho Nagodetom, ki je prvič v življenju dirigiral pred tako veliko množico. Po koncertu nam je dejal, da bi vsakemu privoščil, da bi lahko stal na njegovem mestu in užival v naši izvedbi. Kot organizatorji pa smo ponosni na to, da nam je v prvem poskusu uspelo napolniti domačo športno dvorano. In čeprav smo tu gostovali prvič, je večina stvari potekala, kot je treba. Kljub visokim stroškom, ki jih tak projekt terja, niti končna finančna bilanca ni bila negativna. K temu so pripomogli tudi naši zvesti sponzorji na čelu z Občino Žiri ter Alpino in njenimi zaposlenimi. Za organizatorja so to vsi kazalniki uspešnega projekta.

Občinstvo pride na koncert, se usede in uživa. Orkester pa se mora v tem času pokazati v svoji najboljši podobi, pri čemer ima v resnici en sam poskus, da pokaže, kaj se je v pol leta naučil. Na kaj vse je treba misliti, da je koncert lahko tako uspešen?

Urška: Res smo celostno pristopili k temu projektu. Vemo, da ko stopimo na oder, imamo zgolj eno možnost, da nam uspe – ne tako kot na vajah, ko se nam zalomi, pa se lahko ustavimo in treniramo to, kar nam ne gre. Kar še posebno velja pri težjih skladbah. Na koncertu imaš res samo en poskus in ni ponovitve. Ampak zato vadimo nekaj mesecev in smo kondicijsko dobro pripravljene, psihično pa na koncertu prav tako damo vse od sebe. Ko si na odru, je, kot da bi bil v nekem drugem svetu. Tudi fokus je drugačen kot na vaji. Daniel: Da pridemo do uresničitve takega projekta, moramo začeti z idejo, kaj bomo delali, kako se tega lotiti, koga povabiti,

Daniel Podobnik (levo) in ob njem Urška Trček na odru športne dvorane Foto: Aleš Kacin

da pritegnemo občinstvo in pridobimo še kakšnega novega poslušalca. Nato sledi sestavljanje programa, ki mora biti poslušljiv za ljudi, ampak vseč tudi nam, saj ga moramo nekaj mesecev vaditi. Strokovna priprava je odgovornost dirigenta, ki skrbno načrtuje, kako zahteven program izbrati, da ga bomo lahko kakovostno odigrali, ter nas nato v omejenem številu vaj ustrezno pripravlja na tak koncert. Tu se Miho zagotovo poznajo njegove pedagoške in godbene veščine ter izkušnje. Ob tem pa vzporedno poteka urejanje birokracije, ki je ni malo – rezervacija dvorane, mojstrov, ki nam pomagajo pri izvedbi, ter gasilcev in redarjev, prijava na policijo, občino in Szazas, zasnova ter izvedba promocijskih dejavnosti ipd. Vse to zahteva ogromno našega prostovoljnega dela, sploh v zadnjih dneh priprav – dvorano smo npr. pripravljali 12 ur. In ko smo že pri dvorani, bi rad poudaril dobro sodelovanje z Občino Žiri ter vso podporo, ki so nam jo pri tem nudili.

V zahvali ob zaključku koncerta je bilo poudarjeno, da sta bila glavni sili priprav. Marsikdo si ne bi upal niti pomisliti na to drzno zamisel o večjem prizorišču. A dvo-

rana je bila praktično razprodana. Od kod pridejo take ideje?

Urška: Lani nam je uspelo kinodvorano napolniti dvakrat, pa še je bilo veliko povpraševanja po vstopnicah. Odločili smo se, da naredimo korak naprej, a nismo želeli samo spremeniti prostora, temveč biti malo predrzni in dodati še nekaj več – postavili smo npr. LCD-zaslon ter s tem zagotovili nemoteno spremljanje koncerta tudi gledalcem v ozadju dvorane. Dodali smo posebne vizualne učinke in veliko razmišljali o sami postavitvi, da je bilo lahko v dvorani čim več poslušalcev. Daniel: Ko obiskuješ različne orkestrske, pop in rok koncerte, se v glavi oblikujejo ideje, ki si jih želiš uresničiti tudi sam. Ampak kinodvorana zaradi svoje velikosti česa takega ne omogoča. In četudi je bil večji prireditveni prostor malo strašljiv, smo imeli veliko željo, da bi ga preizkusili, saj takega koncerta v tej dvorani še ni bilo. Posledično nismo imeli občutka, kakšna je optimalna postavitev, kakšen bo zvok. Ker pa imamo v Žireh toliko odličnih mojstrov, smo stopili skupaj, razmislili, kaj se da in kaj ne, ter šli v akcijo: zvok smo kot že nekaj let zaupali Sašu Džajiću,

ki vedno poskrbi, da se nas dobro sliši, četudi ga s tem prikrajšamo za kakšno leto življenja; Tomaž Frelj je z ekipo poskrbel za ozvočenje in oder ter nam za izvedbo ideje z zaslonom priporočil Marka Wyatta Junčaja; vse vizualne učinke je pričaral Jože Bevk (Be-Fi), za odlično sliko in pompozni uvod pa so spet poskrbeli v D. K. Pictures.

Urška: Z njimi res že nekaj časa delamo, tako da dobro poznajo naše potrebe. Ampak letos je bilo organizacijsko vse na drugačni ravni. Naj samo omenim, da smo imeli na odru več kot 30 mikrofонов. To je lahko kar stresni faktor za nas, amaterske glasbenike. V upravnem odboru smo se že zavedali, kako velik projekt je to, a drugih članov orkestra s tem nismo obremenjevali. Šele v zadnji fazi priprav smo jim povedali take »malenkosti«, da bodo poslušalci vsakega glasbenika zelo dobro slišali. Je pa bila to motivacija, da smo vsi več vadili. No, poleg dnevnega opomnika v koledarju: »Ali si danes že vadil(a)?« Nekaj udarnega smo želeli že s samim

uvodom. Takoj smo želeli presenetiti občinstvo ter napovedati fantastičen večer. Verjamem, da je bilo presenečenje tudi to, da smo koncert odprli skupaj z Neisho, saj po navadi goste prihranimo za malo kasneje. Mislim, da nam je vse to dobro uspelo.

Ko se nečesa podobnega lotevaš prvič, se zagotovo kljub dolgoletnim izkušnjam naučiš kaj novega. Kaj je bilo po vašem mnenju tisto, česar se je društvo ob tem naučilo?

Daniel: Zdi se mi, da s takimi podvigi ohranjamo oziroma še povečujemo našo motivacijo. Zdaj smo videli, da nam take ideje lahko uspejo. Za naslednjič bo še kakšna malenkost lažja kot letos in ne bo tako stresno kot prvič, ko nismo točno vedeli, v kaj se podajamo. Saj so se pojavile pomanjkljivosti, ampak to nam je lahko samo lekcija za prihodnje leto. Časovno je vse dobro izpadlo, sodelovali smo tako pri idejah kot pri izvedbi.

Urška: Ker smo se stvari lotili že zelo zgodaj, smo imeli večino stvari pravočasno

dogovorjenih. Tako smo lahko zadnje tedne, dni skrbeli res samo še za tekoče zadeve, ni bilo nepotrebnih stresnih trenutkov z nepredvidenimi situacijami.

Lani je imel pihalni orkester vključno s tem koncertom okrog trideset nastopov. Kako pa je videti letošnji koledar?

Urška: Datumi se kar polnijo, čeprav se največji naval povpraševanj pojavi maja, ko društva organizirajo poletne dogodke. Poleg vseh tradicionalnih nastopov v Žireh že vemo, da gremo tudi letos za pusta v Cerknico in da bomo septembra sodelovali na srečanju godb loških občin v Železnikih. Prav tako lahko izdamo, da bo letni koncert drugačen, kot je bil zadnje čase. V žirovskem Moto klubu Sairach so nas namreč povabili, da nastopimo na enem izmed koncertnih večerov junijskega moto zбора. Če bomo tam prepričali kakšnega tujega gosta, da nas povabi v tujino, bomo pa v koledar z veseljem dodali še kakšno gostovanje. Kar bi bil nov zanimiv podvig, ki se ga zdaj nekaj časa nismo lotili.

Z olimpijade s srebrno medaljo

Na 20. Mednarodni mladinski naravoslovni olimpijadi, ki je v začetku lanskega decembra potekala v Bangkoku, je Žirovka Izadora Kopač, dijakinja prvega letnika Gimnazije Škofja Loka, osvojila srebrno medaljo.

MATEJA RANT

Na Mednarodni mladinski naravoslovni olimpijadi se je lahko z izjemnim uspehom pohvalila tudi slovenska ekipa mladih naravoslovcev, saj so vsi osvojili odličja – eno zlato, štiri srebrna in eno bronasto. Med njimi je tudi Izadora Kopač, ki je prejela srebrno medaljo, so sporočili z Zveze za tehnično kulturo Slovenije (ZOTKS).

Mladi naravoslovci iz Slovenije so na olimpijadi sodelovali četrtič, pomerili pa so se s konkurenco 304 mladih iz 54 držav. »Mladi Slovenci so postali tretja najuspešnejša izmed evropskih ekip in s tem prekosili bistveno večje evropske države. Malce uspešnejši sta bili le ekipa Nemčije in Madžarske. Letošnji rezultat ekipe je tudi najboljši rezultat slovenske ekipe doslej,« so pojasnili na ZOTKS. Naravoslovci so tekmovali v iskanju rešitev interdisciplinarnih nalog s področja znanstvenih ved naravoslovja – biologije, kemije in fizike, pri čemer so

Izadora Kopač s srebrnim odličjem
Foto: arhiv Gimnazije Škofja Loka

bile vse znanstvene vede na tekmovanju zastopane približno enakomerno. Takšni uspehi, so še poudarili v ZOTKS, se ne zgo-

dijo sami od sebe, ampak je bilo vložene ogromno truda vsakega posameznika iz ekipe in vseh mentorjev, ki so ekipo za olimpijado tudi pripravljali. »V treh tednih intenzivnih priprav, ki so potekale v zadnjem tednu junija, konec avgusta in med jesenskimi počitnicami, so mladi v več kot 110 urah predelali dodatne in predvsem srednješolske vsebine iz fizike, kemije, biologije in tudi matematike.«

Izadora Kopač je poudarila, da je bilo tekmovanje izredno zahtevno, saj je bilo treba usvojiti snov, ki presega šolsko znanje za prvi letnik gimnazije, ki ga obiskuje. »To je samo osnova. Predvsem pri biologiji se je bilo treba naučiti veliko novih stvari, saj ni tako kot pri drugih naravoslovnih predmetih, kjer je najbolj pomembno, da poznaš formule.« Priznala je, da ni pričakovala, da se bo uvrstila tako visoko, sicer pa ji bo ta izkušnja ostala v lepem spominu tudi zaradi druženja s tekmovalci iz drugih držav.

Sara Ferreira – izjemna dijakinja

Sara je dijakinja tretjega letnika škofjeloške gimnazije. Zelo uspešna je bila že kot učenka žirovske šole, saj je prejela številna zlata priznanja na različnih tekmovanjih.

BARBARA PETERNEL

V času obiskovanja gimnazije je osvojila že deset zlatih priznanj, in sicer iz logike, matematike, razvedrilne matematike, kemije. Lani je na tekmovanju iz prostorske predstavljenosti Matemček postala državna prvakinja, letos je podprvakinja, ter državna prvakinja iz znanja logike. Sara nam je zaupala, plod česa so odlični dosežki.

Kaj je botrovalo odločitvi za vpis na škofjeloško gimnazijo?

Že od kar sem se začela odločati za srednjo šolo, sem bila skoraj prepričana, da bom izbrala Gimnazijo Škofja Loka. Na to gimnazijo je pred menoj hodil že brat in je bil z njo zelo zadovoljen. Je tudi blizu in ima zagotovljene dobre prometne povezave. Če bi šla npr. v eno izmed ljubljanskih gimnazij, bi najverjetneje morala iti v dijaški dom. Edina druga gimnazija, o kateri sem razmišljala, je bila umetniška gimnazija v Ljubljani, saj mi je bila po informativnem dnevu zelo všeč. A ker tam, zaradi poudarka na umetniškem ustvarjanju, nekaterih naravoslovnih predmetov sploh ni na urniku, sem ostala pri svoji prvi izbiri.

Kako usklajuješ redno šolsko delo s pripravami na tekmovanje in čemu posvečaš največ časa?

Ker imam srečo, da se mi za šolo ni treba tako veliko učiti, lahko več časa posvečam pripravam na tekmovanja in ostalim stvarim. Največ časa zagotovo posvečam matematiki, saj me zelo zanima, po drugi strani pa se mi zdi nekako sproščujoča. Je pa res, da včasih pride preveč stvari hkrati, zato se poskušam privaditi, da bi se šolsko snov učila sproti, a mi to še vedno nekako ne gre.

Kakšno vlogo ima mentor pri pripravah na tako zahtevna tekmovanja? Ali lahko primerjaš osnovnošolska tekmovanja s trenutnimi?

Seveda je vloga mentorja odvisna tudi od tekmovanja, a brez mentorjev takih uspehov seveda zagotovo ne bi dosegali. Na šoli imamo odlične mentorje (še posebej na področju matematike in kemije), kar se kaže tudi v naših rezultatih na tekmovanjih. Naša profesorica za matematiko je

Sara Ferreira Foto: osebni arhiv

zelo prilagodljiva in se nam na dodatnem pouku res zelo posveča. Trenutna tekmovanja so sicer podobna osnovnošolskim, a je snov zahtevnejša in se je nanja treba veliko več pripravljati.

Od kod motivacija za nadgrajevanje na naravoslovnih področjih, predvsem matematičnim?

Matematika mi je že od nekdaj všeč, in ko sem v osnovni šoli na tekmovanjih videla, da sem uspešna, mi je postala še bolj všeč. Od takrat sem se vedno udeleževala dodatnega pouka, kjer smo reševali zah-

Ali lahko predstaviš tekmovanje Matemček, v katerem si postala državna prvakinja in podprvakinja? Mogoče predstaviš kakšno nalogo ...

Tekmovanje Matemček je eno izmed manj znanih tekmovanj. Tudi sama sem prvič slišala zanj šele, ko sem prišla v gimnazijo. Na njem tudi tekmuje mnogo manj tekmovalcev v primerjavi z drugimi tekmovanji, zato moraš biti skoraj popoln, da dosežeš dober rezultat. Tekmovanje je večinoma sestavljeno iz nalog, ki se ukvarjajo z mrežami poliedrov. Ena

»Matematika mi je že od nekdaj všeč, in ko sem v osnovni šoli na tekmovanjih videla, da sem uspešna, mi je postala še bolj všeč. Od takrat sem se vedno udeleževala dodatnega pouka, kjer smo reševali zahtevnejše naloge, in te naloge so me vedno motivirale, da sem odkrivala še nova področja matematike.«

tevnije naloge, in te naloge so me vedno motivirale, da sem odkrivala še nova področja matematike. Obiskujem naravoslovní oddelek in imam nekaj sošolcev, ki se zanimajo za iste stvari in si lahko pomagamo med seboj.

izmed nalog je npr. ta, da prešteješ ploskve, robove in oglišča poliedra, ki je na sliki.

Katero tekmovanje, na katerem sodeluješ, ti vzame največ časa za pripravo? Kako se pripravljáš na tekmovanja?

Največ časa zagotovo vzame matematika. Priprave imamo že od novembra, čeprav je tekmovanje šele marca. Poleg tekmovanj pa hodim tudi na priprave za matematično olimpijado. Te vzamejo zelo veliko časa, saj imamo približno na štirinajst dni predavanja, ki trajajo po štiri ure, poleg tega moraš tudi oddajati domače naloge. Na tekmovanja se pripravljam na različne načine. Pri večini tekmovanj pred tekmovanjem rešim pole preteklih tekmovanj.

Kaj je ključna lastnost uspešnega tekmovalca s področja naravoslovja?

Rekla bi, da sta ključni lastnosti radovednost in pa tudi motiviranost. Radovednost te žene, da zmeraj spoznaš nove stvari in te zanima tisto, česar še ne znaš.

Ob garaškem delu je potrebna tudi nadarjenost. Se strinjaš?

Seveda je delo pomembno, a brez nadarjenosti se nekje zatakne. Zdi se mi tudi, da če na nekem področju nisi nadarjen, je tudi veliko večja možnost, da te to področje ne bo zanimalo.

Kako se napolniš z energijo, da zmoreš vse napore, ki si jih zadaš? Šport, branje, pisanje, druženje ...?

Trenutno drugo leto obiskujem pevski zbor gimnazije Škofja Loka. Petje mi je v veselje in tudi naš zbor je res odličen. Letos sem se odločila, da začnem trenirati akrobatiko v cirkusu. To

je bila že nekaj časa moja želja in hotela sem imeti še kakšno športno dejavnost, saj po navadi preveč sedim. Za sproščanje tudi zelo rada poslušam glasbo. Imam tudi druge hobije, a zanje včasih zmanjka časa, tako da se z njimi večinoma ukvarjam med poletnimi počitnicami.

Kakšen nasvet za sovrstnike ali še mlajše, da postanejo uspešni? Svetujem, da se posvetijo tistim stvarim, ki jih zanimajo. Če te nekaj veseli, je veliko lažje biti motiviran.

Kakšni so tvoji načrti za prihodnost? Se boš posvetila študiju matematike?

Moja trenutna prva izbira je študij računalništva in matematike, ki ga skupaj izvajata FRI in FMF. Moja želja pa je tudi podiplomski študij v tujini. Sicer se pa moram najprej odločiti, katera dva predmeta bom opravljala na maturi poleg osnovnih, kar mi povzroča več težav kot izbira študija.

Se mogoče spomniš kakšnega dogodka, ki bi zanimal naše bralce?

Ko sem šla prvič na izbirni test za olimpijado, me je presenetilo, ker se piše kar štiri ure in pol, potem pa sem videla, da je ena izmed tekmovalk s seboj prinesla dva sendviča, dve vodi, pet čokolad, še veliko drugih bombonov in celo dva »pliška«. Takrat me je postalo strah, v kaj se spuščam. (smeh)

Uspele narediti »borovničke«

»Nihče ne ve, kaj zmore, dokler ne poskusi.« (Publius Sirus) Žirovske devetošolke Kristina Cankar, Alanija Jenko in Neža Kokelj so s temeljitim, načrtnim delom in ugotavljanjem dejstev spoznale nekaj novega.

BARBARA PETERNEL

Potrebovale so pogum, vztrajnost, predvsem pa radovednost. Pripravile, izvedle in ne nazadnje zapisale so zanimiv eksperiment. Zanj so na državnem tekmovanju osvojile srebrno priznanje in posebno nagrado za najboljšo strokovno razlago poskusa. Povedale so, da so se za tekmovanje Mehurčki odločile, ker jih je pritegnil naslov in želja po izvedbi kemijskega poskusa. Pogoji za izvedbo poskusa so bili, da naj eksperimentalno delo v ospredje postavi kemijske reakcije ali spremembe, pri katerih iz manjših gradnikov nastanejo večje enote ali obratno. Odločile so se za kemijski proces, kjer se spremeni barva. Z jodovico so dokazovale škrob, ki se je obarval modro. Veliko časa so porabile za samo izvedbo poskusa, saj so ga morale večkrat ponoviti, da so dobile pravo razmerje med kemikalijami (vodovodna voda, vitamin C, jodovica, kalijev jodid, vodikov peroksid, škrobovica), ki so jih potrebovale, da je poskus sploh uspel. Zatem so morale vse zapisati, dodati zgodbo in se pripraviti na izvedbo ter razlago.

Bistvo poskusa je bilo narediti »borovničke«. To so naredile tako, da so v eni čaši zmešale zdrobljen vitamin C in vodo ter jima dodale jodovico in kalijev jodid. Nato so v drugi čaši zmešale vodo, škrobovico in vodikov peroksid. Vsebinsko čašo so zlele skupaj in počakale, da je reakcija potekla – dobile so modro snov: »borovničke«. Poleg praktične izvedbe poskusa, ki so ga morale posneti, so ob tem pripravile razlago in zapis navodil za izvedbo poskusa, ob katerem so morale upoštevati tudi določila varnega eksperimentiranja. Pri izvajanju poskusa so uporabile zaščitna očala, rokavi-

Kristina Cankar, Alanija Jenko in Neža Kokelj Foto: Barbara Peternel

ce in halje. Vse to so uporabile, ker so nekatere snovi škodljive za zdravje in naravo. Na državnem tekmovanju so morale eksperiment izvesti pred komisijo in po izvedbi odgovarjati na vprašanja. Razlaga poskusa je bila zelo natančna in strokovna, zato jim je bila dodeljena posebna nagrada. Nanjo so zelo ponosne, saj se jim je tako obrestovalo delo, ki so ga vložile v eksperiment.

Na vprašanje, kako se bodo odločale za nadaljnje šolanje, odgovorijo, da še niso prepričane, katero šolo bodo izbrale. Izbirajo med gimnazijo, medijsko, slaščičarsko ali cvetličarsko šolo. Iskrene čestitke za dosežen uspeh ter srečno pri izbiri nadaljnega šolanja.

Obnovili bodo streho in dogradili dom

Februar so gasilci PGD Račeva začeli z občnim zborom, pregledom delovnih načrtov za obnovo strehe in povečanje gasilskega doma ter slovesnim odprtjem Galerije portretov vseh nekdanjih predsednikov, ki jih je mojstrsko upodobil Martin Eniko.

JANA JENKO

Zgodovina gasilstva v Račevi sega v leto 1958, ko je nekaj nadobudnih fantov in mož ustanovilo račevski gasilski vod. Ta je ob ustanovitvi deloval pod okriljem PGD Dobračeva, dobri dve desetletji kasneje pa postal samostojno PGD Račeva, ki ga je od ustanovitve do danes vodilo 12 predsednikov: Franc Podobnik, Milan Kavčič, Roman Albreht, Anton Urbančič, Franc Lukančič, Rado Jereb, Martin Eniko, Marko Kavčič, Pavel Krvina, Peter Jereb, Peter Jesenko in aktualni predsednik Jernej Košir. V poklon njihovem delu in razvoju društva, pa tudi spodbujanju družabnega življenja v kraju, so račevski veterani lani podali pobudo, da se v spomin na vse dosedanje predsednike PGD Račeva pripravi galerija njihovih portretov, ki so jo v upravnem odboru z veseljem potrdili, s skupnimi močmi pa v letu dni tudi uspešno izpeljali.

Galerijo predsednikov, ki sta jo na občnem zboru slovesno odkrila žirovski župan Franci Kranjc in predsednik Jernej Košir, je v zanj značilnem pointilističnem slogu narisal in društvu poklonil Martin Eniko, mednarodno uveljavljen žirovski ustvarjalec in tudi eden od nekdanjih predsednikov PGD Račeva. Za njegovo gesto so se mu tovariši gasilci zahvalili s posebnim presenečenjem, nato pa na ogled Galerije predsednikov najprej povabili vse udeležence občnega zбора, ki so si razstavljene portrete z zanimanjem ogledali. Vrata gasilskega doma z Galerijo predsednikov pa so za zainteresirane obiskovalce odprli tudi nekaj dni kasneje in bili ponovno deležni velikega navdušenja. Ogled razstave pa je, pravijo račevski gasilci, mogoč tudi v prihodnje, po predhodni najavi na info@pgdraceva.si.

Letos bodo obnavljali in gradili

Sicer pa so račevski gasilci na tokratnem občnem zboru podrobneje pregledali tudi opravljeno delo in projekte, ki jih čakajo letos. »Preteklo leto je zaznamovalo zares veliko število intervencij,

Nekdanji predsedniki PGD Račeva pred Galerijo predsednikov Foto: Foto Viktor Žiri

Na območju, ki ga pokriva naše društvo, so bile to predvsem intervencije zaradi vetroloma in kasneje tudi obsežnih avgustovskih poplav,« pravi predsednik Jernej Košir in ob tem poudarja, da so bili z gasilci aktivni tudi na drugih področjih. Na tekmovanjih Gasilske zveze Škofja

povečanje gasilskega doma in izgradnjo oziroma podaljšanje vodovoda do gasilskega doma, v dolžini 350 metrov, kar pomeni, da imamo sedaj končno dovolj vode za primere večjih intervencij,« pravi Jernej Košir in dodaja: »Letošnje leto bo zaznamovala obnova dotrajane stre-

Galerijo predsednikov, ki sta jo na občnem zboru slovesno odkrila žirovski župan Franci Kranjc in predsednik Jernej Košir, je v zanj značilnem pointilističnem slogu narisal in društvu poklonil Martin Eniko, mednarodno uveljavljen žirovski ustvarjalec in tudi eden od nekdanjih predsednikov PGD Račeva.

Loka so sodelovali s sedmimi ekipami in dosegli odlične rezultate, uspešno so izpeljali štiri večje, tradicionalne dogodke – 3. Traktor zbor, Smučarski veleslalom na Anžonovi krtini, smučarske skoke v Nordijskem centru Poclairn in Dobro jutro, december – ter več manjših, kot so merjenje krvnega tlaka, čistilna akcija, dan odprtih vrat ...

Različne dogodke bodo organizirali tudi letos, ko bo v ospredju gradnja. »Lani poleti smo pridobili gradbeno dovoljenje za

he in povečanje obstoječega gasilskega doma za 64 kvadratnih metrov, saj nam zaradi vse večjih potreb gasilske tehnike in velikosti vozil obstoječe garaže žal ne dopuščajo več ustreznega hranjenja opreme in vozil. Za zdaj imamo stroške gradnje do ostrešja ocenjene na približno 80 tisoč evrov, brez notranje opreme.« Kdaj bo gradnja, ki bo stekla v letošnjem letu, tudi zaključena, pa je težko napovedovati, saj je vse odvisno od finančnih sredstev.

Judo klub Žiri v novi sezoni

V letošnjem letu smo imeli v Judo klubu Žiri veliko novovpisanih predvsem v judo vrtcu. Prav tako pa smo pridobili nekaj novih starejših članov.

BLAŽ BERGANT

Veseli nas, da se v klub vpisujejo tudi otroci iz bližnjih krajev, katerih število se iz leta v leto povečuje. V klubu deluje kar šest domačih trenerjev. Z namenom zagotavljanja kakovostnega treninga se

naučijo padati v vse smeri in iz različnih položajev. Glavno pravilo padcev je varovanje glave in zmanjševanje poškodb, ki bi lahko nastale. Otroke vedno animiramo s posebnimi igrami, poligoni in vajami, ki izboljšujejo njihovo koordinacijo in motorično sposobnost. Treningov, ki potekajo

mo privzgojiti, da so pri judu vsi prijatelji, ne glede na starost ali spol, in da morajo vedno držati skupaj ter si pomagati.

Tako kot vsako leto smo tudi lani zaključek leta pospremili z manjšo zabavo za otroke v kinodvorani, z ogledom risanke in srečelovom. Starši in trenerji pa smo se med tem družili ob doma pečenih dobrotah, s katerimi nas vedno presenetijo starši.

Trenerji se trudimo in si prizadevamo, da vsako leto pridobimo nove člane, saj judo pozitivno vpliva na razvoj otroka že od zgodnjih let. Ima veliko koristi za zdravje, tako duševno kot fizično. Poleg krepitev telesne pripravljenosti se izboljša osredotočenost otrok, disciplina, samokontrola, spoštovanje, vztrajnost, vljudnost do drugih, razvijejo pa tudi pozitiven odnos do športa na splošno.

trenerji večkrat letno udeležijo različnih seminarjev, kjer pridobijo nova znanja in smernice za vodenje. Tako sta v začetku letošnje sezone dva od njih obiskala seminar o katah.

Zakaj judo

Otroci se zaradi svoje razigranosti večkrat poškodujejo, pa naj bo to zaradi takih in drugačnih padcev, pri kolesarjenju, rolanju, skokih, plezanju itd. Zato je bistvenega pomena, da usvojijo tehnike pravilnega padanja. Na treningu juda se

v borilni dvorani nove športne dvorane v Žireh, se otroci zaradi igrivega načina vaj zelo radi udeležujejo.

Trenerji se trudimo in si prizadevamo, da vsako leto pridobimo nove člane, saj judo pozitivno vpliva na razvoj otroka že od zgodnjih let. Ima veliko koristi za zdravje, tako duševno kot fizično. Poleg krepitev telesne pripravljenosti se izboljša osredotočenost otrok, disciplina, samokontrola, spoštovanje, vztrajnost, vljudnost do drugih, razvijejo pa tudi pozitiven odnos do športa na splošno. Skozi treninge jim želi-

Načrti v naslednjih mesecih

Letos se nam ponovno obeta Pokal Žirov, ki ga organiziramo v klubu. Pokal bo letos že sedmi zapored in bo tokrat potekal v soboto, 2. marca, od 9.30 dalje. Pri organizaciji tekem je vedno veliko prostovoljnega dela, zato sama izvedba ne bi bila mogoča brez pomoči staršev, upravnega odbora in trenerjev. Rezervirajte si termin in pridite pogledat naše tekmovalce.

Dne 25. maja pa nas čaka še en zanimiv dogodek, saj smo dobili kandidaturu za državno prvenstvo ml. članov in članic (U23) in st. dečkov in deklic (U14). Državno prvenstvo smo v Žireh gostili že v letu 2022, vendar bo letos to za nas prav poseben dogodek, saj imamo v klubu zelo veliko sekcijo starejših dečkov in deklic U14. Veselimo se vseh, ki boste glasno podprli domače tekmovalce s tribun.

Judo klub Žiri Foto: Darjan Kacin

Na svetovno prvenstvo v floorballu

Od 31. januarja do 4. februarja je v Škofji Loki v dvorani na Podnu potekal turnir za svetovno prvenstvo za moške v floorballu oziroma dvoranskem hokeju. Sodelovalo je pet držav, med njimi tudi ekipa Slovenije, ki jo že dve leti vodi žirovski vsestranski športnik, kapetan Blaž Kavčič.

Slovenska floorball ekipa po uvrstitvi na svetovno prvenstvo. Kapetan Blaž Kavčič s številko 13 z vstopnico za Švedsko.

Foto: International Floorball Federation

GORENJSKI GLAS V VSAK DOM NA GORENJSKEM

14 dni brezplačnega časopisa

Akcija 14 dni brezplačnega časopisa je namenjena vsem, ki Gorenjskega glasa še ne poznate ali ga kupujete v prosti prodaji. Podatke za dostavo pošljite na narocnine@g-glas.si ali pokličite 051/682 217. Po preteku 14-dnevnega obdobja vam časopisa ne bomo več pošiljali, vas bomo pa poklicali, povprašali za mnenje in predstavili pogoje za naročnino.

Pridružite se naši veliki družini naročnikov, ne bo vam žal!

V akciji ne morejo sodelovati obstoječi naročniki in tisti, ki živijo na istem naslovu kot naročnik. Prav tako ne morejo sodelovati tisti, ki so obdobje brezplačne naročnine v zadnjem letu že izkoristili.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Gorenjski glas je najbolj bran regionalni časopis v Sloveniji.

JOŽICA KACIN

»Vtisi so neverjetni, pa naj gre za igro naše ubrane ekipe kot tudi za organizacijo dogodka. Bilo je ogromno gledalcev, ki so bučno navijali za nas in ob takem razpoloženju je vse lažje.« je navdušen Blaž Kavčič, ki se zahvaljuje vsem Žirovcem, ki so jih prišli spodbujati ali pa so jih spremljali po televizijskih ekranih. Ogled tekme z Dansko, ki je veljala za favoritinjo, so člani Floorball kluba iz Žirov omogočili tudi svojim mladim navdušencem, je povedal igralec in kapetan ekipe, ki se je z odlično igro uvrstila na svetovno prvenstvo. To bo decembra v švedskem mestu Malmö.

Slovenci so se v kvalifikacijah pomerili s štirimi ekipami. Najprej so premagali Dansko in Italijo, nato remizirali z Belgijo. Zadnjo tekmo s Švicarji, ki veljajo za ene izmed najboljših, so izgubili, toda takrat jim je bil vstop med svetovno elito že zagotovljen. »Zelo sem ponosen na ekipo, soigralce in strokovni štab. Naš uspeh je plod trdega dela in borbenosti, veliko pripomore tudi, da nismo le soigralci, temveč prijatelji, ki dihamo drug z drugim, kot se reče v športnem žargonu. Hvaležen sem, da sem lahko kapetan tako odlične ekipe,« je bil iskren Blaž Kavčič.

Fante do decembra, ko se bodo pomerili z najboljšimi svetovnimi floorballisti, čaka veliko dela. Konec maja gredo na vikend priprave na Slovaško, avgusta na Češko, od takrat naprej pa bodo treningi še bolj intenzivni. »Že uvrstitev na svetovno prvenstvo je izjemen uspeh, zato na Švedskem, kjer bo sodelovalo dvanajst držav iz Evrope, tri iz Azije in ena iz Amerike, za zdaj nimamo visokih pričakovanj. Naredili pa bomo vse, da bomo dobro zastopali Slovenijo in da bomo čim boljši,« je odločen Blaž Kavčič.

Za uspehe nam ni treba skrbeti

Za uspehe nam v SSK Norica Žiri ni treba skrbeti. Zagotovo je bil vrhunec januarskih skokov tekma FIS Svetovni pokal v smučarskih skokih za ženske na Ljubnem.

LEON ŠIKOVEC

Na tekmi smo imeli dve predstavnici. Zmagovalki v svetovnem pokalu Niki Križnar za sezono 2020/2021 se je na tekmi pridružila Jerica Jesenko. Ta je uspešno nastopila na prvi tekmi in kot debitantka v svetovnem pokalu z 28. mestom osvojila prve točke. Razveseljujejo pa nas tudi naši mladinci, ki so na Ljubnem v postavi Izadora Kopač, Blaž Jurčič, Jakob Mivšek in Nik Rekar osvojili ekipni naslov državnih prvakov pri mladincih do 16 let. Poleg tega je Izadora Kopač v tej kategoriji postala viceprvakinja.

Kljub uspehom pa mesec januar ni bil ravno radodaren s snegom. Ob prvih nizkih temperaturah smo začeli zasneževati in tako Nordijski center Poclain pripravili za zimske skoke. Zasneževanje je potekalo podnevi in ponoči. Brez prostovoljcev, ki dežurajo skozi noč, bi težko zasneževali. Tako lahko podnevi že pripravljamo center za smučarske skoke. Pred tem smo morali trenirati v Planici, kar pomeni dodaten napor, saj je potrebno okoli tri ure vožnje dnevno za en trening.

Ob treningih in vzdrževanju ter pripravi nordijskega centra smo v januarju organizirali tudi tri tekme. Prvo tekmo smo začeli v NC Planica 13. januarja, sledili sta še dve, 21. in 27. januarja v našem domicilnem nordijskem centru. Takoj, ko nas je razveselil sneg, smo nemudoma uredili tekaške proge in nanje povabili občane občine Žiri. Vedno smo veseli, ko je obisk na tekaških progah dober, saj je uporaba le-teh največja pohvala za naše delo. Pomagali smo tudi pri organizaciji športnega dne za učence OŠ Žiri v No-

Državni prvaki ekipno v skokih do 16 let v postavi Izadora Kopač, Nik Rekar, Jakob Mivšek in Blaž Jurčič Foto: Andraž Kopač

Športni dan 4. razreda Osnovne šole Žiri v NC Poclain Foto: Mateja Velkavrh

rdijskem centru Poclain. Razmere so bile idealne, učenci več kot navdušeni. V začetku februarja bomo stiskali pesti za Jerico Jesenko, ki bo našo državo zastopala na mladinskem svetovnem prvenstvu v nordijskem smučanju v domači Planici.

Prav tako vas moramo obvestiti, da v našem klubu trenira rekordno število skakalcev in skakalk in tako se nam pogos-

to pridruži nov član/članica. Hkrati pa ne smemo mimo tega, da smo ponosni, da tudi v novi sezoni 2023/2024 ostajamo del projekta NLB Šport mladim. NLB Šport mladim je projekt, v okviru katerega v NLB podpirajo športne klube po vsej Sloveniji, ki spodbujajo mlade h gibanju in aktivnemu življenju ter s svojo predanostjo pomembno prispevajo k razvoju zdrave in odgovorne družbe.

ŠIVILJSTVO SRAJČKA ŽIRI VAM NUDI:

- popravilo oblačil • menjavo zadrg • všivanje klekljane čipke v prte, zavese, oblačila
- izdelavo krstnih prtičkov

Srajčka
ŠMILJSTVO

Za dogovor ☎
041 436 543

bernarda.filipic1@gmail.com
Bernarda Filipič, s.p., Gregorčičeva 14, 4226 Žiri

Sprejeta Strategija starosti prijazne občine Žiri

Občinski svet Občine Žiri je na zadnji lanski seji sprejel Strategijo starosti prijazne občine Žiri. Strategija je plod dela Lokalne akcijske skupine starosti prijazne občine in strokovne podpore Inštituta Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje. V prispevku si lahko preberete, kaj strategija pravzaprav pomeni in kateri so njeni glavni poudarki.

**MARTA GRČAR IN LEJA ŽAKELJ,
INŠTITUT ANTONA TRSTENJAKA
ZA GERONTOLOGIJO IN
MEDGENERACIJSKO SOŽITJE**

Občina Žiri namenja pozornost področju kakovostnega staranja že vrsto let; da se ta prizadevanja ne bi končala, se je na pobudo Lokalne akcijske skupine odločila, da pristopi k izdelavi Strategije starosti prijazne občine Žiri. Priprava strategije je smiselna zaradi splošnih demografskih trendov po svetu in v Sloveniji – prebivalstvo se stara, v naslednjih letih pa se bo število starejših še skokovito povečalo. Po izkušnjah programa Starosti prijaznih mest in občin (v nadaljevanju SPMO) se lokalna okolja najbolje odzivajo na izzive, ki jih prinaša demografska kriza. Z izdelavo strategije se zagotovi sistematičen in hkrati konkreten proces, ki pomaga lokalnim skupnostim postajati bolj in bolj starosti prijazne. V strategiji občina oceni, kaj mora in zmore storiti, da bo staranju in starosti bolj prijazna. Na podlagi te ocene si začrta strateške usmeritve in konkretne korake, ki jim v naslednjih letih sledi. V procesu priprave

V občini Žiri so sprejeli Strategijo starosti prijazne občine Žiri (fotografija je simbolična). Foto: Tina Dokl

so nastali trije dokumenti, ki so med sabo neločljivo povezani: Študija za področje staranja in sožitja med generacijami v ob-

čini Žiri, Strategija starosti prijazne občine Žiri in Letni načrt 2024. Poglejmo si kratek opis omenjenih dokumentov.

Plačilo letne naročnine se zares spleča!

Pri plačilu **letne naročnine** prihranite **25 odstotkov**, to pomeni, da časopis kar tri mesece prejimate brezplačno! Izognete se še mesečnemu plačilu položnic (in provizije) in prejmete darilo s praktičnimi izdelki.

Letna naročnina za fizične osebe za leto 2024 s popustom znaša 208,57 evra, prihranek pa kar 69,53 evra!

Spremembo načina plačevanja nam čim prej sporočite na tel. št. 04/201 42 41 ali 04/201 42 00 vsak delavnik od 8. do 15. ure ali po e-pošti na narocnine@g-glas.si.

Pridružite se naši pozitivno naravnani družini naročnikov, veseli vas bomo!

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

ENKRAT PLAČATE, STOPETKRAT PREJMETE!

Študija za področje staranja in sožitja med generacijami

Študija vsebuje demografsko sliko občine Žiri, popis njenih programov, storitev in akterjev na področju staranja, sliko stanja na osmih področjih SPMO (sestavljeno iz strokovnih usmeritev po področjih in slike stanja v občini Žiri, izdelano na podlagi dostopnih podatkov, analize mnenj občanov in analize potreb in izzivov, ki smo jih pridobili z vprašalniki in s pomočjo izvedenih delavnic), identificiranih rešitev ter literaturo za nadaljnjo poglobljanje tem. S tem je študija izhodiščna točka nadaljnjih prizadevanj na tem področju, v prvi vrsti za oblikovanje strategije, pa tudi za pripravo vseh naslednjih akcijskih in letnih načrtov. Obenem njena uporabnost presega ta namen. Strnjena teoretična spoznanja, prilagojena razmeram občine Žiri in spojena s praktičnimi usmeritvami, so bogato gradivo za informiranje in ozaveščanje.

Strategija starosti prijazne občine Žiri

Strategija starosti prijazne občine je osrednji dokument, v katerem je načrtana smer razvoja starejšim ljudem, družinam in vsem generacijam prijazne občine ter razvijanja sodobnih skupnostnih programov za to področje. Je podlaga za načrtovanje posameznih akcij v kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni perspektivi, osnova za črpanje domačih in evropskih sredstev za investicije, osnova za vzpostavljanje potrebnih struktur za zdravo staranje, integrirano dolgotrajno oskrbo v skupnosti in krepitev solidarnega sožitja v njej. Na začetku strategije je kratko poglavje o vsebinskih izhodiščih; opredeljene so tri glavne naloge, ki se jim strategija posveča: 1. humana, finančno in kadrovska vzdržna dolgotrajna oskrba občanov, ki so zaradi starosti ali dolgotrajne bolezni odvisni od pomoči drugih, 2. oblikovanje razmer za zdravo in kakovostno staranje tretje generacije, 3. vzgoja vseh občanov za solidarno sožitje. Rešitve teh treh nalog omogočajo uspeh skupnosti tudi pri četrti današnji demografski nalogi, to je ohranitev gospodarske vzdržnosti ob staranju zaposlenih, ki se ji ta strategija ne posveča. Osrednji del ali »srce« strategije predstavljajo poglavja, kjer je opredeljenih osem strateških ciljev, ki se nanašajo na osem področij SPMO, in za vsakega izmed ciljev definiranih podciljev, ki bolj neposredno odgovarjajo na potrebe, ugotovljene z analizo stanja, ter poglavje s predlaganimi ukrepi za uresničevanje ciljev. Pomemben del strategije je tudi poglavje z rangiranjem rešitev, na podlagi katerega je sestavljen

prvi letni načrt. V zadnjem delu so predstavljeni mehanizmi za uresničevanje strategije, od katerih si bomo spodaj bolj podrobno pogledali letni načrt.

Letni načrt

Letni načrt je priloga strategiji in poskrbi za konkretizacijo strateških ciljev. Njegov glavni namen je, da strateški cilji ne ostanejo zgolj na papirju, ampak lokalna skupnost redno določa nabor konkretnih aktivnosti, ki vodijo v uresničevanje strategije. Gre torej za delo po principu: z majhnimi, rednimi koraki do velikih ciljev. Namen letnih načrtov je tudi, da ohranjajo delo na področju staranja in medgeneracijskega sožitja živo in učinkovito. Ne nazadnje je letni načrt mehanizem, ki v skupnosti omogoča razvoj: z vsakim letnim načrtom ima lokalna skupnost bolj realne predstave o tem, kaj želi, zmore in hoče, z vsakim letom lahko preveri, katero področje stoji in na katerem področju je naredila velike korake. Kot je bilo že omenjeno, je letni načrt zasnovan v obliki aktivnosti, ki si jih zadamo, da jih bomo v enem letu izvedli. V Letnem načrtu 2024 smo si zadali enajst aktivnosti, od katerih bi jih zaradi obsežnosti v prispevku navedli samo nekaj. Prva aktivnost je priprava načrta za izboljšanje dostopnosti oskrbe na domu in preučitev možnosti za vzpostavitev dnevnega bivanja za starejše. Za uresničevanje te aktivnosti bo oblikovana delovna skupina, v sklopu katere bo pripravljen nov predlog, ki bo usklajen tudi z novim Zakonom o dolgotrajni oskrbi. Aktivnost je bila izbrana v prvi letni načrt

z glasovanjem članov lokalne akcijske skupine, potreba bo bolj dostopni in prilagojeni oskrbi na domu pa se je izkazala tudi z analizo stanja. Druga aktivnost v letnem načrtu je vzpostavitev družabniškega prostovoljstva v Domu SeneCura Žiri. V sklopu te aktivnosti bo izvedeno usposabljanje za prostovoljce za delo s starejšimi v domu in njihova koordinacija, za dobro sodelovanje z domom. Pomembno je namreč, da prostovoljci, ki v domu delujejo, pripomorejo k boljšemu počutju tako stanovalcev kot zaposlenih. Tretja aktivnost se navezuje na družinske oskrbovalce. Cilj je vzpostaviti seznam oseb, ki v kraju oskrbujejo, in jih informirati s pomočjo novičnika. Ta aktivnost se je uvrstila v letni načrt, ker je bilo ugotovljeno, da so oskrbovalci slabo obveščeni o svojih pravicah ter kam se obrniti po pomoč. S postopnim uveljavljanjem pravic iz Zakona o dolgotrajni oskrbi bo vprašanj vedno več.

V prispevku smo zaradi obsega lahko pripravili samo kratek povzetek dokumentov in nekaj njihovih glavnih poudarkov. Vsi dokumenti so na voljo na občinski spletni strani, vabljeni, da si jih tisti, ki vas tematika zanima, tudi preberete.

Na koncu bi se radi zahvalili vsem, ki ste sodelovali pri pripravi Strategije starosti prijazne občine. Brez sodelovanja Lokalne akcijske skupine in ostalih deležnikov ne bi zmogli pripraviti kakovostnih dokumentov, ki upamo, da bodo služili kot temelj in pripomogli k razvoju tega področja v občini. Sedaj pa si »zavihajmo rokave«, da strategija ne bo ostala samo črka na papirju.

Odkup – posek – spravilo in prevoz lesa | Odkup biomase
051 358 368 | info@megales.si | www.megales.si

Razstava jasllic v Žireh

Romarsko društvo ŠmaR Žiri je v času božično-novoletnih praznikov ob 800-letnici prvih jasllic pripravilo razstavo, na kateri so svoje jaslice razstavili domačini: Marija Kastelec, Vilma Šifrar Eniko, Mihaela Žakelj Ogrin in Franc Temelj, ki je tudi dolgoletni aktivni član šmarničnih romarjev.

MARIJA KOKALJ

Razstava je bila tokrat v mežnariji pri cerkvi sv. Ane na Ledinici, kjer je tudi kontrolna točka Emine evropske romarske poti. Na odprtju se je zbralo veliko ljudi, in ker je bilo lepo sončno vreme, je program potekal kar na prostem pred mežnarijo.

Mladi violončelist Žan Trček, učenec Osnovne šole Žiri, je zaigral dve božični pesmi. Uvodne misli o pomenu jasllic in 800-letnici od takrat, ko je Frančišek Asiški postavil prve jaslice, je zbranim povedal br. Primož Kovač, provincialni minister Slovenske kapucinske province, ki se je prijazno odzval vabilu, da pride v Žiri. Ker so jaslice nepogrešljiv del božiča, so o tem pisali tudi slovenski literati. Zanimivo je bilo poslušati odlomek iz črtice Pasijonke, ki jo je v Mohorjevem koledarju leta 1954 objavila Marija Koširjeva. Prebral ga je Tone Eniko. Po končanem programu

Klekljane jaslice Marije Kastelec Foto: Tanja Mlinar

in zahvalah sodelujočim je predsednik oz. božjepotnik Matjaž Oblak povabil obiskovalce, da si ogledajo razstavljene jaslice v notranjih prostorih mežnarije.

Marija Kastelec, Mihaela Žakelj Ogrin in Franc Temelj jaslice izdelujejo že dolgo. Vilma Šifrar Eniko pa jih zbira, saj namesto spominkov na potovanjih po zelo različnih koncih sveta kupuje jaslice. Marija Kastelec jaslice kleklja in so figure samostoječe. Je članica Društva jasličarjev Slovenije in je kot predstavnica Slovenije že sodelovala na razstavi 100 jasllic pred cerkvijo sv. Petra v Vatikanu. Kiparka Mihaela Žakelj Ogrin upodablja svetopisemske motive, kamor sodijo tudi jaslice. Izdeluje jih iz gline in iz lesa. Sodeluje na razstavah, lani jih je predstavila v adventnem času v Galeriji v zvoniku farne cerkve sv. Martina. Franc Temelj izdeluje zelo zanimive jaslice – miniaturne jaslice v steklenicah. Razstavil jih je kar 33 in ob vsakih še razglednico z božičnim voščilom.

Veselo pustno rajanje v Žireh

Tudi letos smo člani Turističnega društva Žiri v sodelovanju z vzgojiteljicami iz vrtca pripravili pustno povorko z rajanjem na parkirišču med Mercatorjem in Sparom.

NEVA ŠINK

Dogodek je bil namenjen predvsem otrokom, ki se želijo poistoteti s svojimi knjižnimi in drugimi junaki, ki želijo z masko pokazati svojo supermoč, energijo, nežnost ... Neskončno možnosti dopušča otroška domišljija. Z veseljem smo jim omogočili srečanje ob glasbi in plesu. Tokrat je plesne animacije vodila skupina pisanih in razigranih klovnov. Prav tako smo se razveselili tudi vseh velikih mašk, ki so s svojimi maskami spomnile na najaktualnejše osebe ali dogodke.

Tudi letos je bila naša gostja žirovska pihalna godba, ki so se ji pridružile male žirovske mažoretke. Lanski obisk mažoretk z Dolenjskega je namreč obrodil sadove. Rada bi se zahvalila Lari in Katjuši, ki sta poskrbeli za administracijo, ki je potrebna za izpeljavo dogodka, in pa seveda za aktivacijo svojih sodelavk, ki so

Pustno rajanje v Žireh Foto: Tanja Mlinar

vodile animacijski del prireditve. V mladih je prihodnost. Seveda smo drugi iz TD Žiri pomagali pri koordiniranju in na stojnicah, kjer smo maškaram postregli krofe, čaj in drugo pijačo. V TD Žiri se vsem zahvaljujemo za obisk in vam želimo lepo sončno pomlad.

Nov »mamutski« projekt Manca Ahlin

Žirovska arhitektka Manca Ahlin s svojo čipko znova navdušuje v ZDA. Tokrat je velikansko čipko izdelala za prenovljeni potniški terminal regionalnega letališča v teksaškem mestu Waco.

MATEJA RANT

Za prenovljeni potniški terminal v mestu Waco je izdelala pletenega mamuta z mladičkom v naravni velikosti. Njeno delo so izbrali na natečaju, objavljenem v začetku lanskega leta, na katerega je prišlo več kot sto ponudb. Skoraj pet metrov veliko čipko je poimenovala Ledenodobni migranti, nanaša pa se na bližnji Nacionalni spomenik in muzej mamutom v Wacu, je razložila Manca Ahlin. Omenjeno delo se je tako pridružilo številnim drugim »mamutskim« projektom, kot se je izrazila, ki jih je ustvarila v času svojega bivanja v ZDA.

Projekt posodobitve potniškega terminala je bil po besedah Manca Ahlin vreden 8,8 milijona dolarjev, za kar so denar zagotovili večinoma iz zveznega proračuna ZDA. »Med obnovo so se odločili tudi za polepšanje potniškega terminala, za kar so poleg mojega izbrali še tri druga umetniška dela, ki so jih ustvarili Mike Tabor, Eirini Linardaki in Bryan Stanton.« Odraslega mamuta in mladiča je Manca Ahlin izdelala v dejanski velikosti s tehniko klekljanja. »Namestitev vrvi rahlo stran od stene ustvari dodaten 3D učinek s sencami.« Njene ogromne čipke krasijo še več drugih javnih prostorov v ZDA, dve njeni umetnini pa je mogoče občudovati tudi v njenih rodnih Žireh.

Čipka Manca Ahlin na letališču v teksaškem mestu Waco
Foto: osebni arhiv

Vodilno kamnoseško podjetje na svetu Marmor Hotavlje zaposluje nove kadre. Z več kot 160 zaposlenimi ustvarjajo podobe, ki jih bodo občudovale še številne generacije. V družinskem podjetju se lahko pohvalijo z več kot tristoletno bogato tradicijo obdelave kamna, vrhunsko kakovostjo izdelkov in storitev ter edinstvenostjo. Z rešitvami v kamnu opremljajo megajahte, hiše, rezidence in hotele, fasade ... ter skupaj z umetniki izdelujejo različne umetniške kose.

V svoje vrste vabijo strojnike, gradbenike in arhitekta, ki jih zanima delo kamnosekov, projektnih vodij montaže, tehnologov, tehničnih risarjev, strojnih operaterjev, razvojnikov in kalkulantov. Uspeh gradijo na znanju, kakovosti in razvoju.

Marmor Hotavlje je svetovni zgled trajnostne in dinamične rasti, velik pomen pa dajejo družinskim vrednotam, kot so medsebojno spoštovanje, odgovornost in zanesljivost. Pri svojem delu, ki ga opravljajo s srcem in ljubeznijo do kamna, pa upoštevajo tudi načela kakovosti, unikatnosti in inovativnosti.

Uspešni so predvsem zaradi optimalne kombinacije različnih strokovnih kadrov in skrbi za zaposlene, ki svoje bogate izkušnje nabirajo tudi v tujini. Tako delajo s priznanimi arhitekti, oblikovalci in slavnimi osebnostmi iz celotnega sveta. Med drugim so s kamnom opremili tudi megajahte lastnika Amazona Jeffa Bezosa, dirkača Formule 1 Maxa Verstappna ter znanega ameriškega režiserja filmov, kot sta Jurski park ter Indiana Jones, Stevena Spielberga. Med drugim so sodelovali pri izdelavi kipa za papeža Frančiška ter opremili vilo Viktorije Swarovski, naslednice draguljarskega imperija Swarovski.

MARMOR HOTAVLJE, D.O.O., HOTAVLJE 40, GORENJA VAS, WWW.MARMOR-HOTAVLJE.SI

Z veseljem vabijo osnovnošolce, dijake in študente, da izkoristijo možnost vajeništva, kadrovske štipendije, obvezne šolske prakse ali počitniškega dela.

Za vsa morebitna vprašanja ali dodatne informacije pa so vam na voljo na tel. številki +386 4 50 70 000 ali elektronskem naslovu info@m-h.si.

Mednarodno sodelovanje knjižnice

Mednarodno sodelovanje je danes v vseh strokah pomembna dejavnost in tudi v knjižničarstvu je tako.

EVA ŠTURM

V Evropi je na področju mednarodnega povezovanja splošnih knjižnic uveljavljen program NAPLE Forum. Naša knjižnica je preko omenjenega programa že vse od leta 2015 povezana s knjižnico iz Litve (Občinska knjižnica Panevežys), od leta 2021 pa tudi s knjižnico iz Finske (Splošna knjižnica Pyhajoen). V okviru programa ste bili obiskovalci vseh treh knjižnic v preteklem letu povabljeni, da prispevate recepte svojih najljubših jedi. Pred kratkim smo zbiranje zaključili in izdali knjižico z naslovom Recepti treh dežel. Vabljeni, da si knjižico izposodite v naši knjižnici in pokukate v domačo kuhinjo finskih, litovskih in slovenskih gospodinjstev.

Škofja Loka je že vrsto let pobrateno mesto s češkim mestom Tabor, letos pa smo to vez še poglobili. Preko programa NAPLE Sister Libraries sta se povezali še naši dve knjižnici – Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka in Mestna knjižnica Tabor. Poleg izmenjave dobrih praks in medsebojnega učenja je eden izmed ciljev povezovanja tudi spoznavanje kulture sestrške dežele ter jo predstaviti bralcem. S tem namenom smo za vas pripravili izbor romanov izpod peresa čeških avtorjev.

Iz nabora vam še posebno priporočamo:

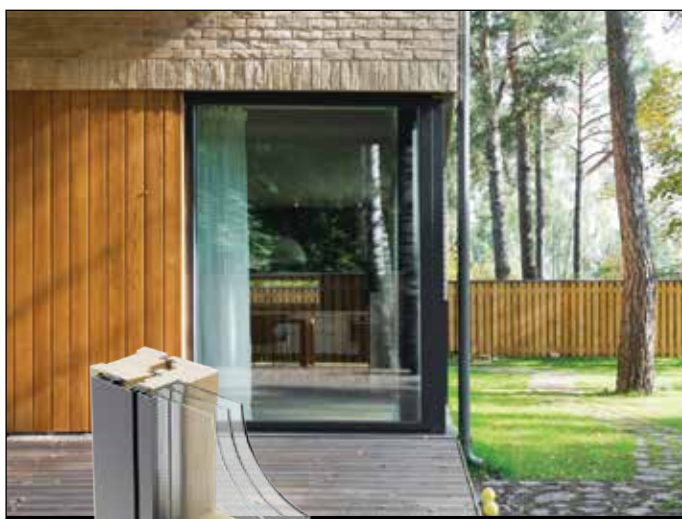
V knjižnici smo pripravili izbor knjig izpod peresa čeških avtorjev. Foto: arhiv knjižnice

- A. Mornštajnová: November
- M. Kundera: Neznosna lahkost bivanja
- P. Soukupova: Pod snegom
- M. Viewegh: Biosopoga
- K. Tučková: Boginje: Zgodba iz belih Karpatov

Preko programa NAPLE Sister Libraries sta se povezali Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka in Mestna knjižnica Tabor. Poleg izmenjave dobrih praks in medsebojnega učenja je eden izmed ciljev povezovanja tudi spoznavanje kulture sestrške dežele ter jo predstaviti bralcem.

Češke pisateljice smo prav tako poudarili v kotičku za otroke. Najbolj znana literarna junaka sta zagotovo simpatici Krtek in Žogica nogica, plod češkega ljudskega izročila pa je tudi pravljica Lonček kuhaj. Vabljeni, da poleg poznanih odkrijete še ostale avtorje češke otroške literature.

Z začetkom leta pa smo za odrasle bralce pripravili poseben bralni izziv. Zloženko z izzivom lahko vzamete pri izposojevalnem pultu, reševanje pa poteka celo leto. Tisti, ki bost bralni izziv uspešno opravili, boste prejeli tudi simbolično nagrado.

LESKO
ALU FLAT

LESKO
okna - vrata Žiri

LESENA IN ALU/LES OKNA | VHODNA VRATA ZA HIŠE

LESKO Žiri d.o.o., Pot v Skale 10, 4226 Žiri
04 510 50 50 | www.lesko.si | info@lesko.si

Veselje in smeh v otroških očeh

Praznični december so v žirovskem vrtcu zaznamovali veselje, smeh in prijetna srečanja, januar pa igre na snegu in nova znanja.

JANA JENKO

Decembar v Vrtcu Žiri je bil res vesel, pester in praznično živahen, dogodki ob koncu leta pa so se kar vrstili, vse do začetka prazničnih počitnic. Dobrovoljčki in Godrnjalčki so se decembra v vrtcu razveselili obiska staršev in z njimi ustvarjali v delavnicah, Plesalčki pa so se s starši odpravili na zimski pohod z lučkami, na katerem so iskali skrito darilo, ko so ga našli, pa so se z njim vrnili v vrtec in z okraski, ki so jih izdelali v vrtcu, še okrasili smrečico. Pohodno razpoloženi so bili tudi tri- in štiriletniki, ki so se s starši odpravili na Lednico in na pohodu uživali ob ogledu predstave s senčnimi lutkami, v vrtcu pa so se v decembru posladkali tudi s piškoti, ki so jih mali spretni mojstri spekli kar sami.

Spanje v vrtcu in medgeneracijsko sodelovanje

Posebno dogodivščino so si decembra privoščili Skakalčki, ki so v vrtcu prespali in bilo jim je, kot so povedali, zelo všeč. Veseli pa so bili tudi letošnjih pevskih druženj, ki so postala nekakšna praznična stalnica medgeneracijskega povezovanja – Muzikalčki, Navihančki in Skakalčki so se tudi letos z vzgojiteljicami odpravili na pevske sprehode in na različnih koncertih Žirov s svojo iskrivostjo, radoživostjo in prazničnimi pesmicami razveselili starejše Žirovke in Žirovce, ki so jim z veseljem prisluhnili in z njimi tudi poklepetali. Raziskovalčki pa so decembra pripravili praznično obdarovanje, medgeneracijske vezi pa v prazničnem mesecu krepili s člani skupine starejših za samopomoč.

Gledališče in obisk Dedka Mraza

Mali in veliki vrtičkarji pa so uživali tudi v pravljicah in gledališču. V jaslih je bil december čas za čarobne ure pravljic med skupinami in igrice Babica zima, s katero so najmlajše razveselile vzgojiteljice. V okviru lutkovnega abonmaja so si tokrat ogledali Medvedjo simfonijo, za prazničen zaključek leta pa uživali še v predstavi »Bi se gnetli na tej metli?«, ki so jo pripravile in odlično odigrale vzgojiteljice iz žirovskega vrtca. Za piko na i pa so se decembra v vrtcu razveselili še obiska Dedka Mraza, ki je s svojim spremstvom poskrbel tudi za darila in drobna presenečenja.

Igre na snegu in nova znanja

Januar, ko je končno zapadlo nekaj snega, so v vrtcu izkoristili za zimsko veselje in igre na snegu, v katerih so uživali prav vsi, Pohajalčki pa so uspešno naredili tudi prve korake na tekaških smučeh. Seveda pa se niso samo igrali, ampak tudi obiskovali – v jasličnih oddelkih so januarja pripravili dan odprtih vrat, Raziskovalčki in Skakalčki pa so se odpravili na obisk Lovskega doma, kjer jim je Risto Verbič povedal in pokazal, kako lovci skrbijo za naravo in dobrobit vseh živali. Pred slovenskim kulturnim praznikom pa so tudi veliko brali – najmlajše je knjižničarka Nastja Šink obiskala kar v igralnicah, tisti večji pa so čudoviti svet knjig, ki jih hrani šolska knjižnica, z vzgojiteljicami kar obiskali in v zgodbah uživali med knjižnimi policami.

S prazničnim obiskom in pesmijo so tudi letos razveselili starejše. Foto: arhiv vrtca

andi

TISKARNA

- **PROMOCIJSKI TEKSTIL**
- **TISK NA TEKSTIL**
- **LETAKI, PLAKATI**
- **VIZITKE, NALEPKE**
- ...

Idrijska cesta 3a
4226 Žiri
04 510 58 50
info@andi.si

VEČ INFO NA NAŠI SPLETNI STRANI:
www.andi.si

Lokalna scena napolnila dvorano Partizan

Glasbeno društvo Frekvenca je mlado društvo, ki se ukvarja z organizacijo glasbenih in kulturnih dogodkov ter nudi podporo in pomoč neprofitnim, neuveljavljenim in lokalnim glasbenim projektom. Lani so organizirali uspešna koncerta Adija Smolarja in Vlada Kreslina, decembra pa z rekordno udeležbo na dogodku Lokalna scena napolnili žirovsko dvorano Partizan do zadnjega kotička.

NIKOLINA VONČINA, GLASBENO DRUŠTVO FREKVENCA, NIVES MARKELJ

Lokalna scena se je razvila iz decembrskih nastopov skupine Lintverni. Leta 2012 je Uroš Čefarin - Čifo predstavil pobudo za vsakoletni decembrski koncert vseh žirovskih glasbenikov. Matjaž Zabukovec se je z navdušenjem odzval in prevzel odgovornost za glasbeni del, medtem ko je Uroš poskrbel za celotno organizacijo. Ker na mladih svet stoji, sta kasneje organizacijo prepustila novoustanovljenemu Glasbenemu društvu Frekvenca, katerega člani so tudi glasbeniki. Lokalno sceno so nadgradili v vseh pogledih in že drugič zapored jim je uspela čudovita prireditev.

Na Lokalni sceni 2023 je nastopilo približno 45 glasbenikov iz enajstih lokalnih glasbenih skupin, pod odrom pa je poslušalo, pelo in plesalo več kot 500 obiskovalcev, ki so ustvarili nepozabno energijo. Po glasovanju publike so se na prvo mesto lestvice lokalnih bendov zavihтели legendarni Lintverni. »Na zmago smo zelo ponosni in hkrati veseli, ker našo glasbo poslušajo tudi mladi, starejši pa je še niso pozabili,« pravi član zasedbe Matjaž Zabukovec. Obisk studia načrtujejo konec februarja, kjer bodo posneli komad Vodomec. Ta skladba naj bi bila posneta že ob njihovi 30-letnici, vendar so jim načrte žal prekrizale okoliščine pandemije covid-19. »Zadnja Lokalna scena je bila fenomenalna in rekordna na 'vseh frontah'. Naš nastop je bil poln emocij, publika pa enkratna in neponovljiva. Zgodil se je res čaroben večer, nabit z energijo in dobro voljo. V Žireh glasba polno živi in Lintverni smo veseli, da smo to pot pomagali graditi in da se še vedno sprehajamo po njej,« še dodaja Matjaž.

Glasbeno društvo Frekvenca je preteklo leto zaključilo uspešno, za kar se zahvaljujejo vsem obiskovalcem, nastopajočim, Občini Žiri, sponzorjem in vsem sodelujočim pri organizaciji. V leto 2024

Lokalna scena 2023 Foto: arhiv organizatorja

so vstopili dobro ogreti in zagreti. Januarja so v Zagrebu prevzeli »nove« rabljene bobne za vadbeni prostor lokalnih bendov in izposojajo na koncertih. Organizirali so avtobusni prevoz v ljubljansko Cvetličarno, kjer so nastopili žirovski ASI/DSI, medtem pa aktivno pripravljali tudi nove dogodke, »de nou ker djau de se u Žereh neč ne dogaja«. Jutri, 17. februarja, ob 20. uri se bo v Športni dvorani Žiri odvil Valentinov stand-up. Obiskali in nasmejali nas bodo trije izvrstni slovenski komiki – Aleš Novak, Rok Škrlep in Perica Jerkovič. Po standup nastopu se bo večer nadaljeval z glasbo v Top Caffeju. Dne 16. marca se prav tako v Športni dvorani pripravlja koncert ob dnevu Svetega Patrika. V irski duh nas bo popeljal kelt-ski pank rokovski bend viaEntropia iz Ljubljane, pred njimi pa bodo nastopili lokalni Kele'n'fangl. Bralci lahko dogajanje in aktivnosti GDF spremljate na družbenih omrežjih Facebook in Instagram. Vljudno vabljeni na prihajajoče kulturno-glasbene dogodke.

POGREBNIK d.o.o.

z vami že 30 let

poslovna enota:

Šutna 11, 4209 Žabnica

24-URNA DEŽURNA ŠTEVILKA:

041 624 685

ZA CELOTNO OBMOČJE
OBČINE ŽIRI

www.pogrebnik.si

cvetličarna
DALIJA

pri pokopališču v Žabnici

070 443 902

✉ cvetlicarna@pogrebnik.si

📱 Cvetličarna Dalija

IZKOPI IN
UREJANJE OKOLICE

031 223 091

· TLAKOVANJE

· UREJANJE VRTOV

· IZKOPI Z MINI BAGROM

30 let tradicije

30 let tradicije

POGREBNE STORITVE

hipnos d.o.o.

051 / 620-699

Ob izgubi Vaših najdražjih
Vam priskočimo na pomoč
in Vam v celoti opravimo
kompletno pogrebno
storitev.

POGREBNE STORITVE, HIPNOS d.o.o., Žlebe 98,
1215 Medvode, P.E. Barletova cesta Preska - Medvode
telefon: 01/ 361 35 89, www.hipnos.si

www.hipnos.si
24-urna dežurna št.: 051 620 699
hipnos@hipnos.si

Her nec

VLEČNE KLJUKE

Kvalitetna in hitra montaža

BRINK

www.her nec.si
info@her nec.si
Tel: 01 362 10 11

Her nec, d. o. o.
Spodnje Pirniče 53c
1211 Ljubljana Šmartno

www.gorenjskiglas.si

BLT
INDUSTRIJSKA, GARAŽNA, POŽARNA IN ZRAKOTESNA VRATA

**SEKCIJSKA
GARAŽNA
VRATA**

KAKOVOST,
ZANESLJIVOST
in VARNOST

Od **988€**
z montažo in DDV-jem!

051 347 666

<https://www.blt.si>

NA ZALOGI VELIKA IZBIRA

televizorjev, prenosnih računalnikov, tiskalnikov, tonerjev in kartuš ter baterij vseh vrst!

IZJEMNO NIZKI STROŠKI PRANJA
z uporabo profesionalnih čistil Diversy:

Strošek na en cikel pranja/pomivanja:

- Tekoči pralni prašek: 0,28 EUR
- Pralni prašek za pisano perilo: 0,28 EUR
- Pralni prašek za belo perilo: 0,40 EUR
- Mehčalec: 0,01 EUR
- Tablete za pomivalni stroj: 0,18 EUR

Indukcijska kuhalna plošča
ELECTROLUX LIV63431BK,
5-let garancije

SUPER CENA!
SAMO 349,99 EUR

CENA SAMO
63,90 EUR

Vrhunski švicarski merilnik
krvnega tlaka ROSSMAX X3
s priloženim brezplačnim napajalnikom,
nikoli ne boste potrebovali baterij!

Pametni telefon
XIAOMI REDMI 9C NFC
Midnight Gray:

SUPER CENA!
SAMO 99,90 EUR

Prenosnik LENOVO,
i3, SSD256, 8GB, Windows
Redna cena: 579,90 EUR

AKCIJSKA CENA
529,90 EUR

Multifunkcijska naprava HP vse v enem:
Redna cena: 104,90 EUR

AKCIJSKA CENA
69,90 EUR

Pralni stroj GORENJE
WNHP172SCS,
7kg, 1200 obratov, inverter,
para, 5-let garancije

SUPER CENA
SAMO 339,90 EUR

ZABAVNA ELEKTRONIKA – GOSPODINJSKI APARATI - RAČUNALNIŠTVO

Nudimo nakup na kredit do 48 obrokov, kredit uredimo v 5 minutah na prodajnem mestu, brez papirologije in obiska banke.

Obiščite spletno stran **GLUHICOM.SI**

Cene, objavljene na spletni strani, so običajno priporočene cene proizvajalcev. Pokličite **04 510 60 90** ali pošljite elektronsko pošto na **info@gluhicom.si**, da vam pripravimo ponudbo z najnižjimi cenami na trgu. ZA VSE IZDELKE IZ NAŠE PONUDBE JAMČIMO ENAKO ALI NIŽJO CENO OD KONKURENČNIH PONUDNIKOV, kot so Big-Bang, Mimovrste, M-tehnika, Merkur ali Emundia.

Internet: gluhicom.si
Telefon: 04 510 60 90
E-pošta: info@gluhicom.si
Odprto: 8–12 in 13–16, sobota zaprto

Posredniško
mesto

Gluhicom